

Pročišćeni tekst:

- Direktiva 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. o priznavanju stručnih kvalifikacija;
- Direktiva 2013/55/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenog 2013. o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta („Uredba IMI“)

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Svrha

Ovom se Direktivom utvrđuju pravila na temelju kojih države članice koje pristup uređenim profesijama i obavljanje tih profesija na svome teritoriju uvjetuju posjedovanjem određenih stručnih kvalifikacija (u daljnjem tekstu «država članica domaćin») priznaju stručne kvalifikacije stečene u drugim državama članicama (u daljnjem tekstu «matična država članica»), koje nositelju omogućuju pristup istoj profesiji odnosno obavljanje iste profesije kao u matičnoj državi članici.

Ovom Direktivom također se utvrđuju propisi o djelomičnom pristupu reguliranoj profesiji i priznavanju stručnih pripravništava obavljenih u drugoj državi članici.

Članak 2.

Opseg

1. Ova se Direktiva primjenjuje na sve državljane država članica koji žele obavljati uređenu profesiju u državi članici različitoj od one u kojoj su stekli svoje stručne kvalifikacije, bilo u svojstvu zaposlene ili samostalno zaposlene osobe, uključujući i slobodne profesije.

Ova se Direktiva također primjenjuje na sve državljane države članice koji su obavili stručni pripravnički staž izvan matične države članice.

2. Država članica može dopustiti da državljani država članica koji posjeduju dokaz o stručnoj osposobljenosti stečen u državi koja nije članica Zajednice obavljaju uređenu profesiju u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) na njezinome teritoriju u skladu s pravilima koja sama utvrdi. U slučaju profesija obuhvaćenih glavom III. poglavljem III., kod tog se početnog priznavanja moraju poštovati minimalni uvjeti izobrazbe utvrđeni u tome poglavlju.

3. Odgovarajuće odredbe ove Direktive se ne primjenjuju na uređene profesije za koje su zasebnim instrumentom prava Zajednice predviđena druga posebna rješenja koja se izravno odnose na priznavanje stručnih kvalifikacija.

4. Ova se Direktiva ne primjenjuje na javne bilježnike koji službenim aktom imenuje vlada.

Članak 3.

Definicije

1. U smislu ove Direktive se primjenjuju sljedeće definicije:

(a) «uređena profesija»: profesionalna djelatnost ili skupina profesionalnih djelatnosti kod kojih je pristup i obavljanje odnosno način obavljanja djelatnosti na temelju zakonskih, regulatornih ili upravnih odredaba izravno ili neizravno uvjetovan posjedovanjem određenih stručnih kvalifikacija; konkretno, uporaba stručnog naziva koji je zakonskim, regulatornim odnosno upravnim propisima ograničen na nositelje određenih stručnih kvalifikacija predstavlja jedan od načina obavljanja djelatnosti. Ako se prva rečenica ove definicije ne

primjenjuje, kao uređena profesija se tretira profesija iz stavka 2.;

(b) «stručne kvalifikacije»: kvalifikacije koje su potkrijepljene dokazom o formalnoj osposobljenosti, potvrdom o stručnosti iz članka 11. točke (a) (i) i/ili stručnim iskustvom;

(c) «dokaz o formalnoj osposobljenosti»: diplome, svjedodžbe i drugi dokazi koje je izdala vlast države članice imenovana na temelju zakonskih, regulatornih i upravnih odredaba te države članice i kojima se potvrđuje uspješno završena stručna izobrazba koja je uglavnom stečena u Zajednici. Ako se prva rečenica ove definicije ne primjenjuje, kao dokaz o formalnoj osposobljenosti se tretira dokaz o formalnoj osposobljenosti iz stavka 3.;

(d) «nadležna vlast»: vlast ili tijelo koje je država članica izričito ovlastila za izdavanje odnosno primanje diploma o izobrazbi i drugih dokumenata i informacija kao i za primanje zahtjeva i donošenje odluka navedenih u ovoj Direktivi;

(e) «uređeno obrazovanje i izobrazba»: svaka izobrazba koja je izričito usmjerena na obavljanje određene profesije i koja obuhvaća jedan ili više programa koji su, tamo gdje je to primjereno, nadopunjeni odgovarajućim stručnim osposobljavanjem odnosno vježbeničkom ili stručnom praksom.

Struktura i stupanj stručne izobrazbe odnosno vježbeničke i stručne prakse se određuje zakonima, uredbama i upravnim propisima države članice u pitanju ili podliježe praćenju odnosno odobrenju vlasti koje su imenovane u tu svrhu;

(f) «stručno iskustvo»: stvarno i zakonito obavljanje dotične profesije u državi članici s punim ili istovjetnim skraćenim radnim vremenom;

(g) «razdoblje prilagodbe»: obavljanje uređene profesije u državi članici domaćinu pod odgovornošću kvalificiranog predstavnika struke; to razdoblje stručnog rada pod nadzorom može biti popraćeno dodatnom izobrazbom. Razdoblje stručnog rada pod nadzorom podliježe ocjenjivanju. Detaljna pravila u pogledu razdoblja prilagodbe i njegovoga ocjenjivanje te statusa migranta za vrijeme stručnog rada pod nadzorom utvrđuje nadležna vlast države članice domaćina.

Status osobe koja obavlja stručni rad pod nadzorom u državi članici, posebice u pogledu prava boravka i pripadajućih obveza, socijalnih prava i naknada, novčanih pripomoći i nagrada, utvrđuju nadležne vlasti države članice u skladu s primjenjivim pravom Zajednice;

(h) «provjera sposobnosti»: provjera ograničena na stručno znanje, vještine i kompetencije podnositelja zahtjeva koju provode ili priznaju nadležna tijela države članice domaćina radi ocjene podnositeljeve sposobnosti obavljanja regulirane profesije u toj državi članici.

Radi odobravanja provođenja te provjere, nadležna tijela sastavljaju popis predmeta koji nisu obuhvaćeni diplomom ili drugim dokazom o formalnoj osposobljenosti podnositelja zahtjeva, što se utvrđuje usporedbom obrazovanja i osposobljavanja koje se zahtijeva u državi članici domaćinu s obrazovanjem i osposobljavanjem koje je podnositelj zahtjeva stekao.

Kod provjere osposobljenosti treba uzeti u obzir činjenicu da je podnositelj zahtjeva kvalificirani stručnjak u matičnoj državi članici ili u državi članici iz koje dolazi. Provjera obuhvaća odabrane predmete s popisa čije je znanje prijeko potrebno za obavljanje dotične profesije u državi članici domaćinu. Ona također može obuhvaćati poznavanje pravila struke koja se primjenjuju na odgovarajuće djelatnosti u državi članici domaćinu.

Pojedinosti u vezi s provođenjem provjere osposobljenosti i statusom podnositelja zahtjeva u državi članici domaćinu koji se želi pripremiti za provjeru osposobljenosti u toj državi članici određuju nadležna tijela te države;

(i) «direktor poduzeća»: svaka osoba koja je u okviru predmetne profesije radila u poduzeću na jednom od sljedećih položaja:

(i) kao direktor poduzeća ili podružnice poduzeća;

(ii) kao zamjenik vlasnika ili direktora poduzeća, ako taj položaj uključuje odgovornost koja je istovjetna odgovornosti vlasnika odnosno direktora kojega zamjenjuje;

(iii) na rukovodećem položaju trgovačke i/ili tehničke prirode koji uključuje odgovornost za jedan ili više

odjela poduzeća.

(j) „stručni pripravnički staž“: ne dovodeći u pitanje članak 46. stavak 4. razdoblje stručne prakse koja se obavlja pod nadzorom ako predstavlja uvjet za pristup reguliranoj profesiji, a koja se može provoditi ili tijekom obrazovanja do stjecanja diplome ili po njezinom završetku;

(k) ‚europska strukovna iskaznica‘: elektronička potvrda kojom se dokazuje ili da je stručnjak ispunio sve potrebne uvjete za pružanje usluga u državi članici domaćinu na privremenoj i povremenoj osnovi ili priznavanje stručnih kvalifikacija za poslovni nastan u državi članici domaćinu;

(l) ‚cjeloživotno učenje‘: cjelokupno opće obrazovanje, strukovno obrazovanje i osposobljavanje, neformalno obrazovanje i neformalno učenje tijekom cijeloga života koje rezultira unapređenjem znanja, vještina i kompetencija, koje može uključivati profesionalnu etiku;

(m) ‚prevladavajući razlozi općeg interesa‘: razlozi koji se kao takvi priznaju u sudskoj praksi Suda Europske unije;

(n) Europski sustav prikupljanja i prenošenja bodova u visokom obrazovanju ili bodovi_ECTS‘: sustav bodovanja za visoko obrazovanje kojim se koristi u Europskom prostoru visokog obrazovanja.”;

2. Profesija koju obavljaju članovi udruge odnosno organizacije iz dodatka I. se tretira kao uređena profesija.

Glavna svrha udruga i organizacija iz podstavka 1. je promicanje i održavanje visokih profesionalnih standarda u području odgovarajuće profesije. One su stoga podložne posebnom obliku priznavanja u državama članicama; one svojim članovima izdaju dokaze o formalnoj osposobljenosti, vode računa o tome da njihovi članovi poštuju propisana pravila profesionalnog ponašanja i daju im pravo na uporabu titule i oznake statusa člana te mogućnost uživanja povlastica koje proizlaze iz statusa koji odgovara tim formalnim kvalifikacijama.

Svaki put kada država članica prizna udругu ili organizaciju iz prvog podstavka, ona o tome obavješćuje Komisiju. Komisija provjerava ispunjava li ta udruga ili organizacija uvjete iz drugog podstavka. Kako bi se propisno uzelo u obzir regulatorne promjene u državama članicama, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c radi ažuriranja Priloga I. ako su ispunjeni uvjeti iz drugog podstavka.

U slučaju da uvjeti iz drugog podstavka nisu ispunjeni, Komisija donosi provedbeni akt kako bi odbila traženo ažuriranje Priloga I.

3. Kvalifikacije koje je izdala treća zemlja se smatraju dokazom formalne osposobljenosti ukoliko je država članica priznala taj dokaz o osposobljenosti u skladu s člankom 2. stavkom 2. i potvrdila da je nositelj stekao tri godine odgovarajućeg stručnog iskustva na njezinome teritoriju.

Članak 4.

Učinci priznanja

1. Priznavanjem stručnih kvalifikacija država članica domaćin omogućava korisnicima pristup profesiji za koju su osposobljeni u matičnoj državi članici kao i obavljanje te profesije pod jednakim uvjetima koji vrijede za njezine državljane.

2. U smislu ove Direktive, profesija koju podnositelj zahtjeva želi obavljati u državi članici domaćinu je profesija za koju je podnositelj osposobljen u matičnoj državi članici, pod uvjetom da su djelatnosti koje ona obuhvaća usporedive.

3. Odstupajući od stavka 1., djelomični pristup profesiji u državi članici domaćinu odobrava se pod uvjetima utvrđenima člankom 4.f.

Članak 4.a

Europska strukovna iskaznica

1. Države članice izdaju nositeljima stručne kvalifikacije europsku strukovnu iskaznicu na njihov zahtjev pod uvjetom da je Komisija donijela relevantne provedbene akte iz stavka 7.

2. Kada se za određenu profesije uvede europska strukovna iskaznica relevantnim provedbenim aktima donesenima u skladu sa stavkom 7., nositelj dotične stručne kvalifikacije može se po vlastitom izboru prijaviti za takvu iskaznicu ili primijeniti postupke iz glava II. i III.

3. Države članice osiguravaju da nositelj europske strukovne iskaznice ostvaruje sva prava koja su mu dodijeljena člancima 4.b do 4.e.

4. Ako nositelj stručne kvalifikacije namjerava pružati usluge u skladu s glavom II., koje nisu obuhvaćene člankom 7. stavkom 4., nadležno tijelo matične države članice izdaje europsku strukovnu iskaznicu u skladu s člancima 4.b i 4.c. Europska strukovna iskaznica, prema potrebi, predstavlja izjavu u skladu s člankom 7.

5. Kada se nositelj stručne kvalifikacije namjerava poslovno nastaniti u drugoj državi članici u skladu s poglavljima I. do III.a glave III. ili pružati usluge u skladu s člankom 7. stavkom 4., nadležno tijelo matične države članice poduzima sve pripremne radnje povezane s pojedinačnim dosjeom podnositelja zahtjeva stvorenim u Informativskom sustavu unutarnjeg tržišta (IMI) (dosje IMI) kao što je utvrđeno u člancima 4.b i 4.d. Nadležno tijelo države članice domaćina izdaje europsku strukovnu iskaznicu u skladu s člancima 4.b i 4.d.

Izdavanje europske strukovne iskaznice u svrhu poslovnog nastana ne pruža automatski pravo na obavljanje određene profesije ako postoje zahtjevi za registraciju ili ostali nadzorni postupci koji su u državi članici domaćinu bili uspostavljeni prije uvođenja europske strukovne iskaznice za tu profesiju.

6. Države članice imenuju nadležna tijela za bavljenje s dosjeima IMI i izdavanje europskih strukovnih iskaznica. Ta tijela osiguravaju nepristranu, objektivnu i pravodobnu obradu zahtjeva za europske strukovne iskaznice. Centri za pomoć iz članka 57.b mogu također djelovati u svojstvu nadležnog tijela. Države članice osiguravaju da nadležna tijela i centri za pomoć obavješćuju građane, uključujući potencijalne podnositelje zahtjeva, o funkcioniranju i dodanoj vrijednosti europske strukovne iskaznice za profesije za koje postoji.

7. Komisija provedbenim aktima donosi mjere potrebne za osiguravanje jedinstvene primjene odredaba europskih strukovnih iskaznica za one profesije koje ispunjavaju uvjete utvrđene u drugom podstavku ovog stavka, uključujući mjere povezane s formatom europske strukovne iskaznice, obradom pisanih zahtjeva, prijevodima koje podnositelj zahtjeva treba osigurati kako bi potkrijepio svaki zahtjev za europsku strukovnu iskaznicu, detaljima o dokumentima traženima u skladu s člankom 7. stavkom 2. ili Prilogom VII. kako bi zahtjev bio cjelovit i postupcima izvršavanja i obrade uplata za europsku strukovnu iskaznicu pri čemu se uzimaju u obzir posebnosti profesije o kojoj je riječ. Komisija provedbenim aktima također utvrđuje kako i kada te za koje dokumente nadležna tijela mogu tražiti ovjerene preslike u skladu s člankom 4.b stavkom 3. drugim podstavkom, člankom 4.d stavkom 2. i člankom 4.d stavkom 3. za dotičnu profesiju.

Uvođenje europske strukovne iskaznice za određenu profesiju donošenjem relevantnih provedbenih akata iz prvog podstavka. podliježe svim uvjetima koji slijede:

(a) postoji velika mobilnost ili potencijal za veliku mobilnost u dotičnoj profesiji;

(b) relevantne zainteresirane strane pokazuju dovoljno snažan interes;

(c) profesija ili obrazovanje i osposobljavanje usmjereno k obavljanju te profesije uređeni su u znatnom broju država članica.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 58. stavka 2.

Članak 4.b

Podnošenje zahtjeva za europsku strukovnu iskaznicu i stvaranja dosjea IMI

1. Matična država članica omogućava nositelju stručne kvalifikacije da podnese zahtjev za europsku strukovnu iskaznicu internetskim alatom koji pruža Komisija, koji dotičnom podnositelju zahtjeva automatski stvara dosje IMI. Kada matična država članica također omogućava podnošenje pisanih zahtjeva, ona osigurava sve potrebne uvjete za stvaranje dosjea IMI, sve podatke koje treba poslati podnositelju zahtjeva i izdavanje europske strukovne iskaznice.

2. Zahtjevima se prilažu dokumenti traženi u provedbenim aktima koje treba donijeti u skladu s člankom 4.a stavkom 7.

3. Najkasnije sedam dana od primitka zahtjeva nadležno tijelo matične države članice potvrđuje primitak zahtjeva i obavješćuje njegovog podnositelja o svim dokumentima koji nedostaju.

Prema potrebi nadležno tijelo matične države članice izdaje sve prateće potvrde potrebne u skladu s ovom Direktivom. Nadležno tijelo matične države članice provjerava ima li podnositelj zahtjeva zakoniti poslovni nastan u matičnoj državi članici i jesu li svi potrebni dokumenti koji su izdani u matičnoj državi članici važeći i vjerodostojni. U slučaju valjano utemeljenih sumnji nadležno tijelo matične države članice savjetuje se s relevantnim tijelom i može od podnositelja zahtjeva zatražiti ovjerene preslike dokumenata. U slučaju naknadnih zahtjeva od strane istog podnositelja zahtjeva nadležna tijela matične države članice i države članice domaćina ne mogu tražiti ponovno podnošenje dokumenata koji su već sadržani u dosjeu IMI i još važe.

4. Komisija može provedbenim aktima donositi tehničke specifikacije, mjere potrebne za osiguranje cjelovitosti, povjerljivosti i točnosti podataka sadržanih u europskoj strukovnoj iskaznici i dosjeu IMI te uvjete i postupke izdavanja europske strukovne iskaznice njezinom nositelju, a također mogućnost njezinog preuzimanja ili unošenja promjena u dosje IMI. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 58. stavka 2.

Članak 4.c

Europska strukovna iskaznica za privremeno i povremeno pružanje usluga koje nisu obuhvaćene člankom 7. stavkom 4.

1. Nadležno tijelo matične države članice potvrđuje zahtjev i prateće dokumente u dosjeu IMI te izdaje europsku strukovnu iskaznicu za privremeno i povremeno pružanje usluga koje nisu obuhvaćene člankom 7. stavkom 4. u roku od tri tjedna. To razdoblje počinje primitkom dokumenata koji nedostaju navedenih u članku 4.b stavku 3. prvom podstavku ili, ako nisu zatraženi nikakvi drugi dokumenti, nakon isteka razdoblja od jednog tjedna navedenog u tom podstavku. Tijelo zatim odmah šalje europsku strukovnu iskaznicu nadležnom tijelu svake dotične države članice domaćina i o tome obavješćuje podnositelja zahtjeva. Država članica domaćin ne može zahtijevati bilo kakvu dodatnu izjavu u skladu s člankom 7. u idućih 18 mjeseci.

2. Odluka nadležnog tijela matične države članice ili izostanak odluke u razdoblju od tri tjedna u skladu sa stavkom 1., podliježe žalbi u skladu s nacionalnim pravom.

3. Ako nositelj europske strukovne iskaznice želi pružati usluge u državama članicama koje nisu jedne od onih prvotno spomenutih u zahtjevu u skladu sa stavkom 1., nositelj može podnijeti zahtjev za takvo proširenje. Ako nositelj želi i dalje pružati usluge nakon razdoblja od 18 mjeseci iz stavka 1., on o tome obavješćuje nadležno tijelo. U svakom slučaju nositelj također pruža sve podatke o značajnim promjenama situacije koju potkrepljuje dosje IMI koje nadležno tijelo u matičnoj državi članici može tražiti na temelju provedbenih akata koje treba usvojiti u skladu s člankom 4.a stavkom 7. Nadležno tijelo matične države članice šalje ažuriranu europsku strukovnu iskaznicu dotičnim državama članicama domaćinima.

4. Europska strukovna iskaznica vrijedi na cijelom državnom području svih dotičnih država članica domaćina sve dok njezin nositelj zadržava pravo na obavljanje prakse na temelju dokumenata i podataka sadržanih u dosjeu IMI.

Članak 4.d

Europska strukovna iskaznica za poslovni nastan te privremeno i povremeno pružanje usluga u skladu s člankom 7. stavkom 4.

1. Nadležno tijelo matične države članice u roku od jednog mjeseca potvrđuje vjerodostojnost i valjanost prateće dokumentacije dosjea IMI u svrhu izdavanja europske strukovne iskaznice za poslovni nastan ili privremeno i povremeno pružanje usluga u skladu s člankom 7. stavkom 4. To razdoblje počinje primitkom dokumenata koji nedostaju navedenih u članku 4.b stavku 3. prvom podstavku ili, ako nisu zatraženi nikakvi drugi dokumenti, nakon isteka razdoblja od jednog tjedna iz tog podstavka. Tijelo zatim odmah prosljeđuje zahtjev nadležnom tijelu države članice domaćina. Matična država članica obavještuje podnositelja zahtjeva o statusu zahtjeva i istodobno prosljeđuje zahtjev državi članici domaćinu.

2. U slučajevima iz članaka 16., 21., 49.a i 49.b država članica domaćin odlučuje hoće li izdati europsku strukovnu iskaznicu u skladu sa stavkom 1. u roku od mjesec dana od primitka zahtjeva koji je prosljedila matična država članica. U slučaju valjano utemeljenih sumnji država članica domaćin može zatražiti dodatne informacije ili unos ovjerene preslike nekog dokumenta od strane matične države članice, koje potonja dostavlja najkasnije dva tjedna nakon podnošenja zahtjeva. Podložno stavku 5. drugom podstavku, primjenjuje se razdoblje od mjesec dana, neovisno o bilo kojem takvom zahtjevu.

3. U slučajevima iz članaka 7. stavka 4. i članka 14. država članica domaćin odlučuje hoće li izdati europsku strukovnu iskaznicu ili podvrgnuti nositelja stručne kvalifikacije kompenzacijskim mjerama u roku od dva mjeseca od dana primitka zahtjeva koji je prosljedila matična država članica. U slučaju valjano utemeljenih sumnji država članica domaćin može zatražiti dodatne informacije ili unos ovjerene preslike nekog dokumenta od matične države članice koje potonja dostavlja najkasnije dva tjedna nakon podnošenja zahtjeva. Podložno stavku 5. drugom podstavku, primjenjuje se razdoblje od dva mjeseca, neovisno o bilo kojem takvom zahtjevu.

4. Ako država članica domaćin ne primi potrebne podatke koje može tražiti u skladu s ovom Direktivom od matične države članice ili podnositelja zahtjeva radi donošenja odluke o izdavanju europske strukovne iskaznice, ona može odbiti izdati iskaznicu. Odluka o odbijanju izdavanja iskaznice valjano je obrazložena.

5. Ako država članica domaćin propusti donijeti odluku unutar rokova propisanih stavcima 2. i 3. ovog članka ili organizirati provjeru osposobljenosti u skladu s člankom 7. stavkom 4., smatrat će se da je europska strukovna iskaznica izdana i ona se automatski putem sustava IMI šalje nositelju stručne kvalifikacije. Država članica domaćin ima mogućnost produljiti za dva tjedna rokove utvrđene stavcima 2. i 3. radi automatskog izdavanja europske strukovne iskaznice. Dužna je obrazložiti razlog produljivanja roka i o tome obavijestiti podnositelja zahtjeva. Takvo produljenje može se ponoviti jednom i samo ako je strogo potrebno, osobito iz razloga povezanih s javnim zdravljem ili sigurnošću primatelja usluga.

6. Mjere koje u skladu sa stavkom 1. donese matična država članica zamjenjuju sve zahtjeve za priznavanje stručnih kvalifikacija u skladu s nacionalnim pravom države članice domaćina.

7. Protiv odluka matične države članice i države članice domaćina donesenih u skladu sa stavcima 1. do 5. ili izostanka odluke matične države članice dopuštena je žalba u skladu s nacionalnim pravom dotične države članice.

Članak 4.e
Obrada i pristup podacima o europskoj strukovnoj iskaznici

1. Ne dovodeći u pitanje pretpostavku nedužnosti, nadležna tijela matične države članice i države članice domaćina pravodobno ažuriraju odgovarajući dosje IMI s podacima o disciplinskim mjerama ili kaznenim sankcijama povezanim sa zabranom ili ograničenjem, koje utječu na obavljanje djelatnosti nositelja europske strukovne iskaznice u skladu s ovom Direktivom. Ona pritom poštuju pravila o zaštiti osobnih podataka iz Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka (*) i Direktivu 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (**). Takva ažuriranja uključuju brisanje podataka koji više nisu potrebni. Nositelja europske strukovne iskaznice kao i nadležna tijela koja imaju pristup odgovarajućem dosjeu IMI odmah se obavješćuje o svim ažuriranjima. Tom se obvezom ne dovode u pitanje obveze upozoravanja koje imaju države članice u skladu s člankom 56.a.

2. Sadržaj ažuriranih podataka iz stavka 1. ograničava se na sljedeće podatke:

(a) identitet stručnjaka;

(b) dotičnu profesiju;

(c) informacije o nacionalnom tijelu ili sudu koji donosi odluku o ograničenju ili zabrani;

(d) opseg ograničenja ili zabrane; i

(e) razdoblje tijekom kojeg se primjenjuje ograničenje ili zabrana.

3. Pristup podacima u dosjeu IMI ograničava se na nadležna tijela matične države članice i države članice domaćina, u skladu s Direktivom 95/46/EZ. Nadležna tijela obavješćuju nositelja europske strukovne iskaznice o sadržaju dosjea IMI na njegov zahtjev.

4. Europskom strukovnom iskaznicom obuhvaćeni su samo oni podaci koji su potrebni za utvrđivanje prava nositelja na obavljanje profesije za koju se izdaje, to jest nositeljevo ime, prezime, datum i mjesto rođenja, profesija i stručne kvalifikacije, kao i mjerodavni režim, uključena nadležna tijela, broj iskaznice, sigurnosna obilježja i upućivanje na važeći identifikacijski dokument. Podaci koji se odnose na stručno iskustvo koje je nositelj europske strukovne iskaznice stekao ili poduzete kompenzacijske mjere uključeni su u dosje IMI.

5. Osobni podaci sadržani u dosjeu IMI mogu se obrađivati sve dok su kao takvi potrebni u svrhu postupka priznavanja i kao dokaz o priznavanju ili prosljeđivanju izjave tražene u skladu s člankom 7. Države članice osiguravaju da nositelj europske strukovne iskaznice ima pravo u svakom trenutku i bez ikakvih troškova zatražiti ispravljanje netočnih i nepotpunih podataka ili brisanje ili blokiranje dotičnog dosjea IMI. Nositelja se obavješćuje o tome pravu u vrijeme izdavanja europske strukovne iskaznice te ga se potom svake dvije godine na to podsjeća. Podsjetnik se šalje automatski putem IMI-ja ako je početni zahtjev za europsku strukovnu iskaznicu podnesen putem interneta.

U slučaju zahtjeva za brisanje dosjea IMI povezanog s europskom strukovnom iskaznicom izdanom u svrhu poslovnog nastana ili privremenog i povremenog pružanja usluga u skladu s člankom 7. stavkom 4., nadležna tijela dotične države članice domaćina izdaju nositelju stručnih kvalifikacija dokaz o priznavanju njegovih stručnih kvalifikacija.

6. U vezi s obradom osobnih podataka u europskoj strukovnoj iskaznici i svim dosjeima IMI, relevantna nadležna tijela država članica smatraju se kontrolorima u smislu članka 2. točke (d) Direktive 95/46/EZ. U pogledu njezinih zaduženja iz stavaka 1. do 4. ovog članka i obrade osobnih podataka koji su u to uključeni, Komisija se smatra kontrolorom u smislu članka 2. točke (d) Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (***).

7. Ne dovodeći u pitanje stavak 3., države članice domaćini osiguravaju da poslodavci, stranke, pacijenti, tijela javne vlasti i ostale zainteresirane strane mogu potvrditi vjerodostojnost i valjanost europske strukovne iskaznice koju im je nositelj iskaznice predočio.

Komisija provedbenim aktima utvrđuje pravila o pristupu dosjeu IMI te tehničkim sredstvima i postupcima provjere navedenima u prvom podstavku. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 58. stavka 2.

Članak 4.f Djelomičan pristup

1. Nadležno tijelo države članice domaćina odobrava, za svaki slučaj posebno, djelomičan pristup profesionalnoj djelatnosti na svom državnom području samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) stručnjak je potpuno kvalificiran za obavljanje profesionalne djelatnosti u matičnoj državi članici za koju se traži djelomičan pristup u državi članici domaćinu;

(b) razlike između profesionalne djelatnosti koja se zakonski obavlja u matičnoj državi članici i regulirane profesije u državi članici domaćinu kao takve toliko su velike da bi primjena kompenzacijskih mjera značila da se od podnositelja zahtjeva da završi cijeli program obrazovanja i osposobljavanja potreban u državi članici domaćinu kako bi imao pristup cjelokupnoj reguliranoj profesiji u državi članici domaćinu;

(c) profesionalnu djelatnost objektivno se može razdvojiti od ostalih djelatnosti koje pripadaju reguliranoj profesiji u državi članici domaćinu

Za potrebe točke (c) nadležno tijelo države članice domaćina uzima u obzir činjenicu može li se profesionalna djelatnost obavljati samostalno u matičnoj državi članici.

2. Djelomičan pristup može se odbiti ako je to opravdano zbog prevladavajućih razloga općeg interesa, prikladno za osiguravanje postizanja cilja i ako se time ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

3. Zahtjevi za potrebe poslovnog nastana u državi članici domaćinu razmatraju se u skladu s poglavljima I. i IV. glave III.

4. Zahtjevi za potrebe pružanja privremenih i povremenih usluga u državi članici domaćinu u vezi s profesionalnim djelatnostima koje utječu na javno zdravlje ili sigurnost razmatraju se u skladu s glavom II.

5. Odstupajući od članka 7. stavka 4. šestog podstavka i članka 52. stavka 1., profesionalna djelatnost obavlja se u skladu s profesionalnim nazivom matične države članice nakon što je odobren djelomičan pristup. Država članica domaćin može zahtijevati da se taj profesionalni naziv upotrebljava na jezicima države članice domaćina. Stručnjaci na koje se primjenjuje djelomičan pristup jasno navode primateljima usluge opseg svojih profesionalnih djelatnosti.

6. Ovaj se članak ne primjenjuje na stručnjake čije se stručne kvalifikacije automatski priznaju u skladu s poglavljima II., III. i III.a glave III.

GLAVA II.

SLOBODA PRUŽANJA USLUGA

Članak 5.

Načela slobode pružanja usluga

1. Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe prava Zajednice te članke 6. i 7. ove Direktive, države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga u drugoj državi članici:

(a) ako je davatelj usluga u državi članici osnovan prema zakonskim propisima za bavljenje istim zanimanjem u toj državi (u daljnjem tekstu država članica osnivanja), i

(b) kada se pružatelj usluga seli, ako je u jednoj ili više država članica tu profesiju obavljao najmanje godinu dana u razdoblju od deset godina prije pružanja usluga, u slučaju da profesija u državi članici poslovnog nastana nije regulirana. Uvjet godine dana obavljanja profesije ne primjenjuje se ako je obavljanje profesije ili obrazovanje i osposobljavanje za tu profesiju regulirano.

2. Odredbe iz ovog poglavlja ne primjenjuju se kad davatelj usluga odlazi na teritorij države članice domaćina privremeno ili povremeno baviti se zanimanjem iz stavka 1. Privremena i povremena priroda pružanja usluga procjenjuje se prema slučaju i pritom treba posebno voditi računa o njezinu trajanju, učestalosti, pravilnosti i kontinuitetu.

3. Kad se davatelj usluga seli, on podliježe stručnim profesionalnim propisima stručne, pravne i administrativne prirode koji su izravno povezani sa stručnim kvalifikacijama, npr. s definicijom zanimanja, uporabom titula i s ozbiljnim profesionalnim nehanjem koji je izravno i posebno povezan sa zaštitom potrošača i sigurnošću te s disciplinskim odredbama koje su na snazi u državi članici domaćinu za stručnjake koji se bave istim zanimanjem u toj državi članici.

Članak 6.

Iznimke

U skladu s člankom 5. stavkom 1. država članica domaćin oslobodit će davatelje usluga osnovane u drugoj državi članici zahtjeva koje postavlja stručnjacima osnovanim na njezinu teritoriju koji se odnose na:

(a) odobrenja stručne organizacije ili tijela, registracije kod te organizacije ili tijela odnosno članstva u njima. Kako bi se olakšala primjena disciplinskih odredaba koje su na snazi na njihovu teritoriju u skladu s člankom 5. stavkom 3., države članice mogu predvidjeti automatsku privremenu registraciju u toj stručnoj organizaciji ili tijelu, odnosno *pro forma* članstvo u njima, pod uvjetom da registracija odnosno članstvo ni na koji način ne odlažu ili kompliciraju pružanje usluga i ne povlače za sobom nikakve dodatne troškove za davatelja usluga. Preslika izjave i, kad je to potrebno, produljenja iz članka 7. stavka 1., popraćenih preslikom dokumenta iz članka 7. stavka 2., u slučaju zanimanja koja imaju posljedice za javno zdravstvo i sigurnost iz članka 7. stavka 4. ili koje imaju koristi od automatskog priznavanja iz glave III. poglavlja III., nadležno tijelo šalje mjerodavnoj profesionalnoj organizaciji ili tijelu i tako se za tu svrhu provodi automatska privremena registracija ili članstvo *pro forma*;

(b) registraciju pri tijelu javne socijalne sigurnosti (zaštite) u svrhu rješavanja računa kod osiguravatelja koji se odnose na djelatnosti koje se obavljaju u korist osiguranika. Davatelj je usluga, međutim, dužan unaprijed, ili u žurnim slučajevima naknadno, obavijestiti tijelo iz točke (b) o uslugama koje je pružio.

Članak 7.

Izjava koja se daje unaprijed ako se davatelj usluga seli

1. Države članice mogu zatražiti da davatelj usluga, kad se prvi put seli iz jedne države članice u drugu da bi pružao usluge, unaprijed obavijesti nadležno tijelo u državi članici domaćinu izjavom u pisanom obliku uključujući pojedinosti svakoga osiguranja ili bilo kojeg drugog sredstva osobne ili kolektivne zaštite s obzirom na profesionalnu odgovornost. Izjava se jedanput godišnje produljuje ako davatelj usluga namjerava privremeno ili povremeno pružati usluge u toj državi članici tijekom te godine. Davatelj usluga može izjavu dopuniti u svim pojedinostima.

2. Nadalje, pri prvom pružanju usluga odnosno ako je došlo do bitne promjene situacije, što je potkrijepljeno dokumentima, države članice mogu zatražiti da se izjavi prilože ovi dokumenti:

(a) dokaz o nacionalnosti davatelja usluga;

(b) potvrda kojom se potvrđuje da je njezin nositelj pravno osnovan u državi članici za bavljenje djelatnostima o kojima je riječ i da u trenutku izdavanja potvrde nema, čak ni privremeno zabranu bavljenja zanimanjem;

(c) dokaz o stručnim kvalifikacijama;

(d) za slučajeve iz članka 5. stavka 1. točke (b) bilo koji dokaz da je pružatelj usluga obavljao djelatnost o kojoj je riječ najmanje godinu dana tijekom prethodnih deset godina;

(e) za profesije u sektoru sigurnosti, zdravstvenom sektoru i za profesije povezane s obrazovanjem maloljetnih osoba, uključujući i brigu o djeci i predškolsko obrazovanje, ako to država članica traži za vlastite državljane, uvjerenje kojim se potvrđuje da nije bilo privremenog ili konačnog oduzimanja prava na obavljanje profesije, ili uvjerenje o nekažnjavanju;

(f) za profesije koje utječu na sigurnost pacijenata, potvrda da podnositelj zahtjeva zna jezik potreban za obavljanje profesije u državi članici domaćinu;

(g) za profesije koje obuhvaćaju djelatnosti iz članka 16. i koje je država članica prijavila u skladu s člankom 59. stavkom 2, potvrda o prirodi i trajanju djelatnosti, koju izdaje nadležno tijelo u državi članici u kojoj pružatelj usluge ima poslovni nastan.

2.a Podnošenjem zahtijevane prijave od strane pružatelja usluga u skladu sa stavkom 1., taj pružatelj usluga dobiva pravo pristupa djelatnosti usluge ili obavljanju te djelatnosti na cijelom državnom području dotične države članice. Država članica može zahtijevati dodatne informacije navedene u stavku 2. u vezi sa stručnim kvalifikacijama pružatelja usluga ako:

(a) profesija je različito regulirana u nekim dijelovima državnog područja te države članice;

(b) takva se regulativa primjenjuje i na državljane te države članice;

(c) razlike u takvoj regulativi opravdane su zbog prevladavajućih razloga općeg interesa koji se odnose na javno zdravlje ili sigurnost primatelja usluga; i

(d) država članica ne može pribaviti te informacije ni na koji drugi način.

3. Usluga se obavlja pod stručnom titulom koja postoji u propisima države članice osnivanja, ako takva titula postoji u toj državi članici za stručnu djelatnost o kojoj je riječ. Titula se navodi na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika države članice osnivanja na takav način da se izbjegne moguća zamjena s titulom koja postoji u propisima države članice domaćina. Kad u državi članici osnivanja takva stručna titula ne postoji, davatelj usluga dužan je navesti svoju formalnu kvalifikaciju na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika države članice. Iznimno se usluga može pružati pod stručnom titulom države članice domaćina za slučajeve navedene u glavi III. poglavlju III.

4. Pri prvom pružanju usluga, u slučaju reguliranih profesija koje utječu na javno zdravlje ili sigurnost i na koje se primjenjuje automatsko priznavanje iz poglavlja II., III., ili III.a glave III. nadležno tijelo države članice domaćina može provjeriti stručne kvalifikacije pružatelja usluga prije prvog pružanja usluge. Takva je prethodna provjera moguća samo kad je svrha provjere spriječiti ozbiljnu štetu za zdravlje ili sigurnost primatelja usluga zbog nedostatnih stručnih kvalifikacija pružatelja usluga i kad takva provjera ne prelazi ono što je potrebno za tu svrhu.

U roku od najviše mjesec dana nakon primitka prijave i popratnih dokumenata iz stavaka 1. i 2., nadležno tijelo obavješćuje pružatelja usluga o svojoj odluci:

(a) da neće provjeravati njegove stručne kvalifikacije;

(b) nakon što je izvršena provjera njegovih stručnih kvalifikacija:

i. da će zahtijevati od pružatelja usluga da polaže ispit za provjeru osposobljenosti; ili

ii. da će dozvoliti pružanje usluga.

Ako postoje poteškoće koje bi mogle uzrokovati kašnjenje u donošenju odluke u skladu s drugim podstavkom, nadležno tijelo u istom roku obavješćuje pružatelja usluga o razlozima kašnjenja. Poteškoća se rješava u roku od mjesec dana od te obavijesti, a odluka se donosi unutar dva mjeseca od rješavanja poteškoće.

Ako je razlika između stručnih kvalifikacija pružatelja usluga i osposobljavanja koje se zahtijeva u državi članici domaćinu tako velika da ugrožava javno zdravlje ili sigurnost, i ako se ne može nadoknaditi stručnim iskustvom pružatelja usluga ili znanjem, vještinama i kompetencijama stečenima u okviru cjeloživotnog učenja, i koje je u tu svrhu službeno priznalo odgovarajuće tijelo, država članica domaćin dužna je omogućiti pružatelju usluga da dokaže, putem ispita za provjeru osposobljenosti, kako je navedeno u drugom podstavku točki (b), da je stekao znanje, vještine ili kompetencije koji su mu nedostajali. Država članica domaćin na temelju toga donosi odluku o tome hoće li dozvoliti pružanje usluga. U svakom slučaju, pružanje usluga mora biti omogućeno u roku od mjesec dana od donošenja odluke u skladu s drugim podstavkom.

Ako nadležno tijelo ne postupi u rokovima utvrđenim u drugom i trećem podstavku, usluga se može pružati.

Ako su stručne kvalifikacije provjerene u skladu s ovim stavkom, usluga se pruža u skladu s profesionalnim nazivom države članice domaćina.

Članak 8.

Administrativna suradnja

1. Nadležna tijela države članice domaćina mogu zatražiti od nadležnih tijela države članice poslovnog nastana da u slučaju opravdanih sumnji dostave sve informacije relevantne za zakonitost poslovnog nastana pružatelja usluga i njegovog dobrog ponašanja, kao i za nepostojanje disciplinskih i kaznenih sankcija stručne naravi. U slučaju da nadležna tijela države članice domaćina odluče provjeriti stručne kvalifikacije pružatelja usluga, mogu od nadležnih tijela države članice poslovnog nastana zatražiti informacije o tečajevima osposobljavanja koje je pohađao pružatelj usluga u mjeri u kojoj je to potrebno da bi se utvrdile bitne razlike koje bi mogle ugroziti javno zdravlje ili sigurnost. Nadležna tijela države članice poslovnog nastana dostavljaju te podatke u skladu s odredbama članka 56. U slučaju nereguliranih profesija u matičnoj državi članici, centri za pomoć iz članka 57.b također mogu pružiti takve informacije.

2. Nadležna su tijela dužna osigurati razmjenu svih obavijesti potrebnih da bi se žalbe primatelja usluga na davatelja usluga mogle ispravno riješiti. Primatelji usluga obavještavaju se o ishodu žalbe.

Članak 9.

Podaci koji se daju primateljima usluga

U slučaju kad se usluga pruža pod stručnom titulom države članice osnivanja, odnosno pod formalnim kvalifikacijama davatelja usluga, uz ostale zahtjeve koji se odnose na obavijesti sadržane u pravu Zajednice, nadležna tijela države članice domaćina mogu zatražiti da davatelj usluga primatelju podastre bilo koji od ovih podataka:

- (a) ako je davatelj usluga registriran u trgovačkom registru ili sličnom javnom registru, ime registra u kojem je registriran, njegov registracijski broj ili istovrijedna sredstva identifikacije sadržana u tom registru;
- (b) ako djelatnost podliježe odobrenju u državi članici osnivanja, ime i adresu nadležnog nadzornog tijela;
- (c) ime bilo koje strukovne udruge ili sličnog tijela kod kojeg je davatelj usluga registriran;
- (d) stručnu titulu, ili kad takva titula ne postoji, formalne kvalifikacije davatelja usluga i državu članicu u kojoj ih je stekao;

- (e) ako davatelj usluga obavlja djelatnost koja podliježe porezu na dodanu vrijednost (PDV), broj PDV- a iz članka 22. stavka 1. šeste Direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakona država članica koji se odnose na porez na promet - zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnova za procjenu;
- (f) pojedinci o svakom osiguranju ili kojim drugim sredstvima osobne ili kolektivne zaštite koja se odnose na stručnu odgovornost.

GLAVA III.

SLOBODA POSLOVNOG NASTANA POGLAVLJE I.

Opći sustav priznavanja dokaza izobrazbe

Članak 10.

Područje primjene

Ovo se poglavlje odnosi na sva zanimanja koja nisu obuhvaćena poglavljima II. i III. ove glave te u sljedećim slučajevima kad podnositelj zahtjeva, zbog posebnih i izvanrednih razloga ne ispunjava uvjete utvrđene ovim poglavljima:

- (a) na djelatnosti navedene u Prilogu IV. kad migrant ne ispunjava uvjete navedene u člancima 17., 18. i 19.;
- (b) na liječnike sa završenim medicinskim fakultetom, liječnike specijaliste, medicinske sestre odgovorne za opću medicinsku skrb, stomatologe, stomatolog specijaliste, veterinare, primalje, ljekarnike i arhitekta, kad migrant ne ispunjava zahtjeve valjane i zakonite stručne prakse navedene u člancima 23., 27., 33., 37., 39., 43. i 49.;
- (c) na arhitekta kad migrant ima dokaze o formalnim kvalifikacijama koje nisu navedene u Prilogu V. točki 5.7;
- (d) ne dovodeći u pitanje članak 21. stavka 1., članke 23. i 27. na liječnike, medicinske sestre, stomatologe, veterinare, primalje, ljekarnike i arhitekta koji imaju dokaz o formalnim kvalifikacijama specijalista koji mora proći izobrazbu za dodjelu titule navedene u Prilogu V., točkama 5.1.1, 5.2.2, 5.3.2, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 i 5.7.1 i isključivo u svrhu priznavanja odgovarajuće specijalizacije;
- (e) na medicinske sestre odgovorne za opću skrb i specijalizirane medicinske sestre koje imaju dokaz o formalnim kvalifikacijama specijalistice koje moraju proći izobrazbu za dodjelu titule navedene u Prilogu V. točki 5.2.2, kad migrant traži priznavanje u drugoj državi članici u kojoj odgovarajuće stručne djelatnosti obavljaju specijalizirane medicinske sestre bez izobrazbe za opću skrb;
- (f) na specijalizirane medicinske sestre bez izobrazbe za opću skrb kad migrant traži priznavanje u drugoj državi članici u kojoj odgovarajuće stručne djelatnosti obavljaju medicinske sestre odgovorne za opću medicinsku skrb, specijalizirane medicinske sestre bez izobrazbe za opću medicinsku skrb ili specijalizirane medicinske sestre koje posjeduju dokaz o formalnim kvalifikacijama kao specijalistice koje moraju proći izobrazbu za dodjelu titule navedene u Prilogu V. točki 5.2.2;
- (g) na migrante koji ispunjavaju zahtjeve navedene u članku 3. stavku 3.

Članak 11.

Stupnjevi stručne osposobljenosti

Za potrebe članka 13. i članka 14. stavka 6. razine stručnih kvalifikacija određuju se na sljedeći način:

- (a) potvrda o stručnosti (svjedodžba o osposobljenosti) koju izdaje nadležno tijelo u matičnoj državi članici određena na temelju zakonskih, regulatornih ili administrativnih odredaba te države članice na temelju:
- (i) tečaja za stručno osposobljavanje koje nije u sklopu certifikata ili diplome u smislu točaka (b), (c), (d) ili (e), ili posebnog ispita bez prethodne izobrazbe ili bavljenja zanimanjem s punim radnim vremenom u državi članici tijekom triju uzastopnih godina ili istog trajanja sa skraćenim radnim vremenom (povremeno) tijekom prethodnih 10 godina,
 - (ii) ili općeg osnovnog ili srednjoškolskog obrazovanja kojim se potvrđuje da je osoba stekla opća znanja;
- (b) svjedodžba kojom se potvrđuje da je završen studij drugog stupnja (srednjoškolski),
- (i) opći, uz studij ili stručno osposobljavanje, osim onog navedenog u točki (c) i/ili vježbenička ili stručna praksa (staž) potrebna uz taj studij,
 - (ii) ili tehnički ili stručni, nadopunjen, kad je to potrebno, studijem ili stručnim osposobljavanjem kao što se navodi u točki (i), i/ili vježbenička ili stručna praksa (staž) potrebna uz taj studij;
- (c) diploma koja potvrđuje uspješan završetak
- (i) izobrazbe nakon srednjoškolskog stupnja osim one navedene u točkama (d) i (e) u trajanju od najmanje jedne godine ili u odgovarajućem trajanju povremeno, s tim da je uvjet te izobrazbe općenito završeno srednjoškolsko obrazovanje potrebno za upis na sveučilište ili veleučilište ili završeno istovjetno srednjoškolsko obrazovanje te stručno osposobljavanje koje se može tražiti uz taj poslije srednjoškolski studij; ili
 - (ii) regulirano obrazovanje i osposobljavanje ili, u slučaju reguliranih profesija, strukovno osposobljavanje s posebnom strukturom, kojim se stječu kompetencije koje prelaze kompetencije iz stupnja b te koje je istovjetno stupnju osposobljavanja iz podtočke i., ako takvo obrazovanje ili osposobljavanje pruža usporediv stručni standard i ako se njime priprema polaznika za usporediv stupanj odgovornosti i funkcija, pod uvjetom da je diplomu priložena svjedodžba koju je izdala matična država članica;”;
- (d) diploma kojom se potvrđuje da je njezin nositelj uspješno završio osposobljavanje na stupnju nakon završetka srednjeg obrazovanja u trajanju od najmanje tri ili najviše četiri godine ili istovjetnog trajanja kad se odvija povremeno, koje osim toga može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS na sveučilištu ili visokom učilištu ili drugoj ustanovi koja osigurava isti stupanj osposobljavanja, i koja po potrebi potvrđuje da je nositelj diplome završio stručno osposobljavanje koje se zahtijeva uz taj program na stupnju nakon završetka srednjeg obrazovanja;
- (e) diploma koja potvrđuje da je njezin nositelj uspješno završio program na stupnju nakon završetka srednjeg obrazovanja u trajanju od najmanje četiri godine ili istovjetnog trajanja kad se odvija povremeno, koji osim toga može biti izražen istovjetnim bodovima ECTS, na sveučilištu ili visokom učilištu ili drugoj ustanovi koja osigurava isti stupanj osposobljavanja, i koja po potrebi potvrđuje da je nositelj diplome uspješno završio stručno osposobljavanje koje se zahtijeva uz taj program na stupnju nakon završetka srednjeg obrazovanja

Članak 12.

Jednaki tretman kvalifikacija

Svaki dokaz o formalnoj osposobljenosti ili skup dokaza o formalnoj osposobljenosti koje je izdalo nadležno tijelo u državi članici, kojima se potvrđuje uspješno završeno osposobljavanje u Uniji, koje se pohađalo

redovno ili povremeno u okviru službenog programa ili izvan njega, a koje je ta država članica priznala kao istovjetno i koji nositelju tih dokaza dodjeljuju jednaka prava pristupa profesiji ili obavljanja profesije ili ga pripremaju za obavljanje te profesije, smatraju se dokazom o formalnoj osposobljenosti iz članka 11., uključujući i stupanj o kojem je riječ.

Svaka stručna kvalifikacija koja premda ne ispunjava zahtjeve sadržane u zakonskim, regulatornim ili administrativnim odredbama koji su na snazi u matičnoj državi članici za pristup zanimanju ili za bavljenje zanimanjem, nositelju kvalifikacija dodjeljuje stečena prava na temelju tih odredaba, također će se tretirati kao dokaz o formalnim kvalifikacijama prema istim uvjetima koji su navedeni u prvom podstavku. To je osobito mjerodavno ako matična država članica podigne stupanj izobrazbe potreban za pristup zanimanju i za bavljenje tim zanimanjem te ako pojedinac, koji je prošao prethodno potrebnu izobrazbu, koja ne ispunjava uvjete nove kvalifikacije, koristi stečena prava u skladu s nacionalnim zakonskim, regulatornim ili administrativnim odredbama; u tom slučaju država članica domaćin u smislu primjene članka 13. smatra da prethodna izobrazba odgovara stupnju nove izobrazbe.

Članak 13.

Uvjeti priznavanja

1. Ako se za pristup reguliranoj profesiji ili njezino obavljanje u državi članici domaćinu zahtijevaju posebne stručne kvalifikacije, nadležno tijelo te države članice je pod istim uvjetima koji se primjenjuju na njezine državljane dužno dozvoliti pristup toj profesiji i njezino obavljanje podnositeljima zahtjeva koji imaju potvrdu kompetencije ili dokaz o formalnoj osposobljenosti iz članka 11. koji zahtijeva druga država članica za pristup toj profesiji i njezinom obavljanju na njezinom državnom području.

Potvrde kompetencije ili dokaz o formalnoj osposobljenosti izdaje nadležno tijelo u državi članici, određeno u skladu sa zakonima i drugim propisima te države članice.

2. Pristup profesiji i njezino obavljanje, kako je opisano u stavku 1., odobrava se i podnositeljima zahtjeva koji su obavljali dotičnu profesiju godinu dana s punim radnim vremenom ili sa skraćenim radnim vremenom istovjetnog ukupnog trajanja tijekom prethodnih deset godina u drugoj državi članici koja tu profesiju ne regulira, i koji posjeduju jednu ili više potvrda kompetencije ili dokaz o formalnoj osposobljenosti, a koje je izdala druga država članica koja ne regulira tu profesiju.

Potvrde kompetencije i dokaz o formalnoj osposobljenosti ispunjavaju sljedeće uvjete:

(a) izdaje ih nadležno tijelo u državi članici, određeno u skladu sa zakonima i drugim propisima te države članice;

(b) potvrđuju da je njihov nositelj pripremljen za obavljanje profesije o kojoj je riječ.

Međutim, jednogodišnje stručno iskustvo navedeno u prvom podstavku ne smije se zahtijevati ako dokaz o formalnoj osposobljenosti koju podnositelj posjeduje potvrđuje regulirano obrazovanje i osposobljavanje.

3. Država članica domaćin prihvaća stupanj koji u skladu s člankom 11. potvrđuje matična država članica, kao i svjedodžbu kojom matična država članica potvrđuje da je regulirano obrazovanje i osposobljavanje ili strukovno osposobljavanje s posebnom strukturom iz članka 11. točke (c) podtočke ii. istovjetno razini iz članka 11. točke (c) podtočke i.

4. Odstupajući od stavaka 1. i 2. ovog članka i od članka 14. nadležno tijelo u državi članici domaćinu može odbiti pristup profesiji i njezino obavljanje nositeljima potvrde kompetencije koja je svrstana pod članak 11. točku (a) ako je nacionalna stručna kvalifikacija potrebna za obavljanje profesije na njezinom državnom području svrstana pod članak 11. točku (e)."

Članak 14.

Kompenzacijske mjere

1. Članak 13. ne sprječava državu članicu domaćina da od podnositelja zahtijeva razdoblje prilagodbe do tri godine ili provjeru osposobljenosti ako:

(a) završeno osposobljavanje koje je podnositelj stekao obuhvaća znatno drukčiju građu od one koja je obuhvaćena dokazom o formalnoj osposobljenosti koja se zahtijeva u državi članici domaćinu;

(b) regulirana profesija u državi članici domaćinu sadrži jednu ili više reguliranih profesionalnih djelatnosti koje ne postoje u odgovarajućoj profesiji u matičnoj državi članici podnositelja zahtijeva, a osposobljavanje koje se zahtijeva u državi članici domaćinu obuhvaća znatno drukčiju građu od one obuhvaćene u potvrđenoj kompetenciji podnositelja ili u dokazu o njegovoj formalnoj osposobljenosti.”

2. Ako država članica domaćin koristi opciju navedenu u stavku 1. ona mora kandidatu ponuditi izbor između probnog razdoblja ili polaganja testa sposobnosti.

Kad država članica smatra s obzirom na određeno zanimanje da je potrebno odstupiti od zahtjeva navedenih u prethodnom podstavku, koji se odnose na to da se kandidatu omogućuje izbor između probnog razdoblja i testa sposobnosti, o tome se unaprijed obavještavaju druge države članice i Komisija i pritom daje dovoljno razloga za to odstupanje.

Ako Komisija smatra da je odstupanje iz drugog podstavka neprimjereno ili da nije u skladu s pravom Unije, u roku od tri mjeseca od primitka svih potrebnih informacija donosi provedbeni akt kojim se od dotične države članice traži da se suzdrži od poduzimanja predviđene mjere. Ako Komisija ne odgovori u spomenutom roku, može se primijeniti odstupanje.

3. Iznimno od načela prema kojem kandidat ima pravo izbora, kao što je navedeno u stavku 2. za zanimanja bavljenje kojima traži određeno poznavanje nacionalnog prava i s obzirom na koje je odredba o savjetu i/ili pomoći vezana uz nacionalno pravo bitan i konstantan aspekt stručne djelatnosti, država članica domaćin može propisati probno razdoblje ili test sposobnosti.

To se također odnosi i na slučajeve navedene u članku 10. točkama (b) i (c), članku 10. točki (d) koja se odnosi na liječnike i stomatologe privatnike navedene u članku 10. točki (f) kad migrant traži priznavanje u drugoj državi članici u kojoj odgovarajuće stručne aktivnosti obavljaju medicinske sestre nadležne za opću skrb ili specijalizirane medicinske sestre koje imaju dokaz o formalnim kvalifikacijama kao specijalistice koje su prošle izobrazbu za dodjeljivanje titule navedene u Prilogu V. točki 5.2.2 i članku 10. točki (g).

U slučajevima obuhvaćenim člankom 10. točkom (a), država članica domaćin može zatražiti probno razdoblje ili test sposobnosti ako se migrant namjerava baviti stručnim djelatnostima u svojstvu privatnika ili menadžera tvrtke koja zahtijeva poznavanje i primjenu posebnih nacionalnih propisa koji su na snazi u toj državi članici, pod uvjetom da poznavanje i primjenu tih propisa nadležna tijela države članice domaćina za pristup tim aktivnostima traže i od svojih državljana.

„Odstupajući od načela prema kojem podnositelj ima pravo izbora, kako je određeno u stavku 2., država članica domaćin može propisati razdoblje prilagodbe ili provjeru osposobljenosti u slučaju:

(a) nositelja stručne kvalifikacije iz članka 11. točke (a) koji podnosi zahtjev za priznavanje svojih stručnih kvalifikacija, ako je nacionalna stručna kvalifikacija potrebna za obavljanje profesije svrstana pod članak 11. točku (c); ili

(b) nositelja stručne kvalifikacije iz članka 11. točke (b) koji podnosi zahtjev za priznavanje svojih stručnih kvalifikacija, ako je nacionalna stručna kvalifikacija potrebna za obavljanje profesije svrstana pod članak 11. točke (d) ili (e).

U slučaju nositelja stručne kvalifikacije iz članka 11. točke (a), koji podnosi zahtjev za priznavanje svojih stručnih kvalifikacija, ako je nacionalna stručna kvalifikacija potrebna za obavljanje profesije svrstana pod članak 11. točku (d), država članica domaćin može propisati i razdoblje prilagodbe i provjeru osposobljenosti.

4. Za potrebe stavaka 1. i 5. „bitno različita građa” znači građa u pogledu koje su stečeno znanje, vještine i kompetencije ključni za obavljanje profesije i u odnosu na koju se osposobljavanje koje je migrant završio značajno razlikuje u pogledu trajanja i sadržaja od onog koje zahtijeva država članica domaćin.

5. Stavak 1. primjenjuje se poštujući načelo proporcionalnosti. Ako država članica domaćin namjerava zahtijevati od podnositelja da prođe kroz razdoblje prilagodbe, odnosno da položi provjeru osposobljenosti, ona najprije mora utvrditi jesu li znanje, vještine i kompetencije koje je podnositelj stekao tijekom svojega stručnog iskustva ili u okviru cjeloživotnog obrazovanja i koje je u tu svrhu službeno priznalo odgovarajuće tijelo, u bilo kojoj državi članici ili trećoj zemlji takve prirode da u cijelosti ili djelomično obuhvaća bitno različite građe definirane u stavku 4.

6. Odluka kojom se propisuje razdoblje prilagodbe ili provjera osposobljenosti propisno je obrazložena. Podnositelju zahtjeva posebno se pružaju sljedeće informacije:

(a) stupanj stručne kvalifikacije potreban u državi članici domaćinu i stupanj stručne kvalifikacije koji posjeduje podnositelj zahtjeva u skladu s klasifikacijom iz članka 11.; i

(b) bitne razlike navedene u stavku 4. te razlozi zašto se te razlike ne mogu nadoknaditi znanjem, vještinama ili kompetencijama stečenim tijekom stručnog iskustva ili u okviru cjeloživotnog obrazovanja i koje je u tu svrhu službeno priznalo odgovarajuće tijelo.

7. Države članice osiguravaju da podnositelj zahtjeva ima mogućnost položiti provjeru osposobljenosti iz stavka 1. najkasnije šest mjeseci nakon početne odluke kojom se propisuje provjera osposobljenosti.

Članak 15.

Brisan

POGLAVLJE II.

Priznavanje stručnog iskustva

Članak 16.

Zahtjevi koji se odnose na stručno iskustvo

Ako u državi članici pristup jednoj od djelatnosti navedenih u Prilogu IV. ili bavljenje tom djelatnošću ovisi o općem, poslovnom ili stručnom znanju i sposobnostima, ta će država članica priznati prethodno bavljenje djelatnošću u drugoj državi članici kao dovoljan dokaz tog znanja i sposobnosti. Tom se djelatnošću moralo baviti u skladu s člancima 17., 18. i 19.

Članak 17.

Djelatnosti navedene u popisu I. Priloga IV.

1. U slučaju djelatnosti iz popisa I. uz Prilog IV., tom se djelatnošću moralo prethodno baviti:

- (a) tijekom šest uzastopnih godina samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke; ili
- (b) tijekom tri uzastopne godine samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke, kad korisnik dokazuje da je prošao izobrazbu u trajanju od najmanje triju godina za djelatnost o kojoj je riječ, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo; ili
- (c) tijekom četiri uzastopne godine samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke, kad korisnik može dokazati da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno prošao izobrazbu od najmanje dvije godine, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo; ili
- (d) tijekom tri uzastopne godine samostalno (kao privatnik), kad korisnik može dokazati da se bavio djelatnošću o kojoj je riječ samostalno (kao privatnik) najmanje pet godina; ili

(e) tijekom pet uzastopnih godina na izvršnim funkcijama od kojih je najmanje tri godine bio angažiran za tehničke funkcije i odgovornosti najmanje jednog odjela tvrtke, kad korisnik može dokazati da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno prošao izobrazbu od najmanje tri godine, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo.

2. U slučaju (a) i (d) bavljenje djelatnošću nije smjelo završiti prije više od deset godina od datuma kad je osoba o kojoj je riječ podnijela potpun zahtjev nadležnom tijelu navedenom u članku 56.

3. Stavak 1. točka (e) ne odnosi se na djelatnosti iz skupine ex 855, osnivanje frizerske djelatnosti, iz nomenklature ISIC.

Članak 18.

Djelatnosti navedene u popisu II. Priloga IV.

1. U slučaju djelatnosti iz popisa II. uz Prilog IV., tom se djelatnošću moralo prethodno baviti:

(a) tijekom pet uzastopnih godina samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke; ili

(b) tijekom tri uzastopne godine samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke, ako korisnik može dokazati da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno prošao izobrazbu od najmanje tri godine, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo; ili

(c) tijekom četiri uzastopne godine samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke, kad korisnik može dokazati da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno završio izobrazbu od najmanje dvije godine, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo; ili

(d) tijekom tri uzastopne godine samostalno (kao privatnik), ako korisnik može dokazati da se bavio djelatnošću o kojoj je riječ samostalno (kao privatnik) najmanje pet godina; ili

(e) tijekom pet uzastopnih godina samostalno (kao privatnik), ako korisnik može dokazati da je prethodno prošao izobrazbu u trajanju od najmanje tri godine za djelatnost o kojoj je riječ, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo, ili

(f) tijekom šest uzastopnih godina samostalno (kao privatnik), ako korisnik može dokazati da je prethodno prošao izobrazbu u trajanju od najmanje dvije godine za djelatnost o kojoj je riječ, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo.

2. U slučaju (a) i (d) djelatnost nije smjela završiti prije više od deset godina prije datuma kad je osoba o kojoj je riječ podnijela potpun zahtjev nadležnom tijelu navedenom u članku 56.

Članak 19.

Djelatnosti navedene u popisu III. Priloga IV.

1. U slučaju djelatnosti iz popisa III. uz Prilog IV., tom se djelatnošću moralo prethodno baviti:

(a) tijekom tri uzastopne godine samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke; ili

(b) tijekom dvije uzastopne godine, samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke, ako korisnik može dokazati da je prethodno prošao izobrazbu za djelatnost o kojoj je riječ, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo, ili

(c) tijekom dvije uzastopne godine, samostalno (kao privatnik) ili kao menadžer tvrtke, ako korisnik može dokazati da se bavio djelatnošću o kojoj je riječ samostalno najmanje tri godine, ili

(d) tijekom tri uzastopne godine, samostalno (kao privatnik), ako korisnik može dokazati da je prethodno prošao izobrazbu za djelatnost o kojoj je riječ, kao što to pokazuje svjedodžba (isprava) koju je

priznala država članica ili čiju je punu valjanost ocijenilo nadležno stručno tijelo.

2. U slučaju (a) i (c) djelatnost nije smjela završiti prije više od deset godina prije datuma kad je osoba o kojoj je riječ podnijela potpun zahtjev nadležnom tijelu navedenom u članku 56.

Članak 20.

Izmjene lista djelatnosti iz Priloga IV

Liste djelatnosti iz Priloga IV. za koje se stručno iskustvo priznaje temeljem članka 16., mogu se mijenjati u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., kako bi se ažurirala ili razjasnila nomenklatura, pod uvjetom da to ne uključuje nikakve promjene kod djelatnosti povezanih s pojedinim kategorijama.

POGLAVLJE III

Priznavanje na temelju koordinacije minimalnih uvjeta izobrazbe

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Članak 21.

Princip automatskog priznavanja

1. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnim kvalifikacijama za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom izobrazbom i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnim kvalifikacijama za medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinare, farmaceute i arhitekta, navedene u točkama 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.6.2. i 5.7.1. Priloga V., koji zadovoljavaju minimalne uvjete izobrazbe iz članka 24., 25., 31., 34., 35., 38., 44., odnosno 46.; te za potrebe pristupa profesionalnim djelatnostima i obavljanje istih, priznaje tim dokazima na svom teritoriju jednaku valjanost kao i dokazima o formalnim kvalifikacijama koje sama izdaje.

Takve dokaze o formalnim kvalifikacijama moraju izdati nadležna tijela država članica i treba im priložiti, gdje je to primjereno, dokumente navedene u točki 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.6.2., odnosno 5.7.1. Priloga V.

Odredbe prvog i drugog podstavka nemaju utjecaja na stečena prava iz članka 23., 27., 33., 37., 39. i 49.

2. Svaka država članica, za potrebe obavljanja opće medicinske prakse u okviru svog nacionalnog sustava socijalne sigurnosti, priznaje dokaze o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.1.4. Priloga V., koje su države članice izdale državljanima drugih država članica u skladu s minimalnim uvjetima izobrazbe koji su utvrđeni člankom 28.

Odredbe prethodnog podstavka nemaju utjecaja na stečena prava iz članka 30.

3. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnim kvalifikacijama za primalje navedene u točki 5.5.2. Priloga V., koje su države članice dodijelile državljanima drugih država članica, a koji zadovoljavaju minimalne uvjete izobrazbe iz članka 40. i udovoljavaju kriterijima koji su utvrđeni člankom 41.; te za potrebe pristupa profesionalnim djelatnostima i obavljanje istih, priznaje tim dokazima na svom teritoriju jednaku valjanost kao i dokazima o formalnim kvalifikacijama koje sama izdaje. Ova odredba nema utjecaja na stečena prava iz članaka 23. i 43.

4. U pogledu vođenja ljekarni koje nisu podložne teritorijalnim ograničenjima, država članica može putem odstupanja odlučiti da neće provesti odredbe o dokazu o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.6.2. za osnivanje novih javnih ljekarni. Za potrebe ovog stavka, novim se ljekarnama smatraju i ljekarne koje su otvorene manje od tri godine.

To se odstupanje ne može primijeniti u slučaju farmaceuta čiju su formalnu osposobljenost nadležna tijela države članice domaćina već priznala u druge svrhe i koji su učinkovito i zakonito obavljali ljekarničku djelatnost najmanje

5. Dokaz o formalnim kvalifikacijama za arhitekta iz točke 5.7.1. Priloga V., koje se automatski priznaju sukladno stavku 1., dokazuje dovršenje izobrazbe koja je započela nakon referentne akademske godine iz tog Priloga.

6. Svaka država članica za obavljanje i pristup stručnoj djelatnosti liječnika, medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu, doktora dentalne medicine, veterinaru, primalju i farmaceuta, traži posjedovanje dokaza o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točaka 5.1.1., 5.1.2., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2., kojim se potvrđuje da je stručnjak tijekom svojeg osposobljavanja stekao, prema potrebi, znanje, vještine i kompetencije iz članka 24. stavka 3., članka 31. stavka 6., članka 31. stavka 7., članka 34. stavka 3., članka 38. stavka 3., članka 40. stavka 3. i članka 44. stavka 3.

Kako bi se uzeo u obzir opće prihvaćen znanstveni i tehnološki napredak, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c kako bi prilagodila znanja i vještine iz članka 24. stavka 3., članka 31. stavka 6., članka 34. stavka 3., članka 38. stavka 3., članka 40. stavka 3., članka 44. stavka 3. i članka 46. stavka 4. tako da odražavaju razvoj prava Unije koje izravno utječe na dotične stručnjake.

Takvo ažuriranje nema za posljedicu izmjenu postojećih zakonskih načela država članica u vezi sa strukturom profesije koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe. Pri takvom se ažuriranju poštuje odgovornost država članica za ustroj obrazovnih sustava, kao što je utvrđeno u članku 165. stavku 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Članak 21.a

Postupak obavješćivanja

1. Svaka država članica obavješćuje Komisiju o zakonima i drugim propisima koje donosi u vezi s izdavanjem dokaza o formalnim kvalifikacijama u profesijama obuhvaćenima ovim poglavljem.

U slučaju dokaza o formalnim kvalifikacijama navedenima u odjeljku 8., ta se obavijest u skladu s prvim podstavkom upućuje i ostalim državama članicama.

2. Obavijest iz stavka 1. sadrži informacije o trajanju i sadržaju programa osposobljavanja.

3. Obavijest iz stavka 1. prosljeđuje se putem sustava IMI.

4. Kako bi se propisno uzelo u obzir zakonodavne i administrativne promjene u državama članicama i pod uvjetom da su zakoni i drugi propisi priopćeni u skladu sa stavkom 1. ovog članka usklađeni s uvjetima iz ovog poglavlja, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c radi izmjene Priloga V. točaka 5.1.1. do 5.1.4., te točaka 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2., 5.6.2. i 5.7.1. koje se tiču ažuriranja naziva koje su usvojile države članice za dokaze o formalnoj osposobljenosti i, po potrebi, tijela koje izdaje dokaz o formalnoj osposobljenosti, svjedodžbi koje se prilažu tom dokazu u odgovarajućih profesionalnih naziva.

5. Ako zakoni i drugi propisi priopćeni u skladu sa stavkom 1. nisu usklađeni s uvjetima iz ovog poglavlja, Komisija donosi provedbeni akt radi odbacivanja zatraženih izmjena Priloga V. točaka 5.1.1. do 5.1.4., te točaka 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2., 5.6.2. ili 5.7.1.

Članak 22

Zajedničke odredbe o izobrazbi

Što se tiče izobrazbe iz članka 24., 25., 28., 31., 34., 35., 38., 40., 44. i 46.:

(a) države članice mogu odobriti izvanredno studiranje pod uvjetima koje utvrde nadležne vlasti; s tim da te vlasti osiguravaju da sveukupno trajanje, razina i kvaliteta takve izobrazbe nije manja od one dobivene kontinuiranim redovnim studiranjem.

(b) Države članice u skladu s postupcima koji su specifični za svaku državu članicu, poticanjem kontinuiranog profesionalnog razvoja osiguravaju da stručnjaci čija je stručna kvalifikacija obuhvaćena poglavljem III. ove glave mogu obnoviti svoje znanje, vještine i kompetencije kako bi održali sigurnu i učinkovitu praksu i ostali u tijeku s razvojem u struci.

Države članice obavješćuju Komisiju o mjerama poduzetima u skladu s prvim stavkom točkom (b) do 18. siječnja 2016.

Članak 23

Stečena prava

1. Ne dovodeći u pitanje stečena prava specifična za određene profesije, u slučaju kada dokazi o formalnim kvalifikacijama za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom izobrazbom i liječnika specijalista, kao i dokazi o formalnim kvalifikacijama za medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinare, primalje i farmaceute koje posjeduju državljani država članica, ne udovoljavaju svim uvjetima izobrazbe iz članka 24., 25., 31., 34., 35., 38., 40. i 44., svaka država članica priznaje dokaze o formalnim kvalifikacijama koju su izdale te države članice kao dovoljan dokaz, ako oni potvrđuju uspješan završetak izobrazbe koja je započela prije referentnog datuma iz točke 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2., odnosno 5.6.2. Priloga V. te ako je uz njih priložena potvrda u kojoj se navodi da su osobe kojima je izdana učinkovito i zakonito obavljale predmetnu djelatnost najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije njenog dobivanja.

2. Iste odredbe odnose se i na dokaze o formalnim kvalifikacijama za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom izobrazbom i liječnika specijalista, kao i na dokaze o formalnim kvalifikacijama za medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinare, primalje i farmaceute, dobivenim na teritoriju nekadašnje Demokratske Republike Njemačke, a koji ne udovoljavaju svim minimalnim zahtjevima za izobrazbu iz članka 24., 25., 31., 34., 35., 38., 40. i 44., ukoliko ti dokazi potvrđuju uspješan završetak izobrazbe koja je započela prije:

(a) 3. listopada 1990. godine za liječnike s osnovnom izobrazbom, medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinare, primalje i farmaceute, i

(b) 3. travnja 1992. za liječnike specijaliste.

Dokazi o formalnim kvalifikacijama iz prvog podstavka daju osobi kojoj su izdani pravo na obavljanje profesionalne djelatnosti na čitavom teritoriju Njemačke pod istim uvjetima kao i dokazi o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 i 5.6.2. Priloga V., koje su izdale nadležne njemačke vlasti.

3. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 37. stavka 1., svaka država članica priznaje dokaze o formalnim kvalifikacijama za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom izobrazbom i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnim kvalifikacijama za medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekta, koje je državljanima država članica izdala nekadašnja Čehoslovačka, ili za koje je izobrazba, za Češku Republiku i Slovačku, započela prije 1. siječnja 1993., kada vlasti bilo koje od dvije spomenute države članice potvrde da su ti dokazi o formalnim kvalifikacijama na njihovom teritoriju jednako pravovaljani kao i dokazi o formalnim kvalifikacijama koje izdaju one same te, za arhitekta, kao dokazi o formalnim kvalifikacijama predviđeni za te države članice točkom 6. Priloga VI., što se tiče pristupa profesionalnim djelatnostima i obavljanja istih, za liječnike s osnovnom izobrazbom, liječnike specijaliste, medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, veterinare, primalje, farmaceute u odnosu na djelatnosti iz članka 45. stavka 2. i arhitekta u odnosu na djelatnosti iz članka 48. Uz to uvjerenje treba priložiti potvrdu koju su izdale te iste vlasti, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale predmetnu djelatnost na njihovom teritoriju najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije datuma njenog izdavanja.

4. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnim kvalifikacijama za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom izobrazbom i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnim kvalifikacijama za medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe

specijaliste, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekta, koje je državljanima država članica izdao nekadašnji Sovjetski Savez, ili čija je izobrazba započela

- (a) za Estoniju, prije 20. kolovoza 1991.,
- (b) za Latviju, prije 21. kolovoza 1991.,
- (c) za Litvu, prije 11. ožujka 1990.,

kada vlasti bilo koje od triju spomenutih država članica potvrde da su ti dokazi na njihovom teritoriju jednako pravovaljani kao i dokazi o formalnim kvalifikacijama koje izdaju one same te, za arhitekta, kao dokazi o formalnim kvalifikacijama predviđeni za te države članice točkom 6. Priloga VI., što se tiče pristupa profesionalnim djelatnostima i obavljanje istih, za liječnike s osnovnom izobrazbom, liječnike specijaliste, medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinare, primalje, farmaceute u odnosu na djelatnosti iz članka 45. stavka 2., i arhitekta u odnosu na djelatnosti iz članka 48.

Uz to uvjerenje treba priložiti potvrdu koju su izdale te iste vlasti, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale predmetnu djelatnost na njihovom teritoriju najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije datuma njenog izdavanja.

Što se tiče dokaza o formalnim kvalifikacijama za veterinare koje je izdao nekadašnji Sovjetski Savez ili za koje je izobrazba započela, za Estoniju, prije 20. kolovoza 1991., uz uvjerenje iz prethodnog podstavka treba priložiti potvrdu koju su izdale vlasti u Estoniji, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale predmetnu djelatnost na njihovom teritoriju najmanje pet godina za redom, unutar sedam godina prije datuma njenog izdavanja.

5. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnim kvalifikacijama za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom izobrazbom i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnim kvalifikacijama za medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekta, koje je državljanima država članica izdala nekadašnja Jugoslavija, ili za koje je izobrazba započela, za Sloveniju, prije 25. lipnja 1991., kada vlasti gore spomenutih država članica potvrde da su ti dokazi na njihovom teritoriju jednako pravovaljani kao i dokazi o formalnim kvalifikacijama koje izdaju one same te, za arhitekta, kao dokazi o formalnim kvalifikacijama predviđeni za te države članice točkom 6. Priloga VI., što se tiče pristupa profesionalnim djelatnostima i obavljanja istih, za liječnike s osnovnom izobrazbom, liječnike specijaliste, medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, stomatologe specijaliste, veterinare, primalje, farmaceute u odnosu na djelatnosti iz članka 45. stavka 2. i arhitekta u odnosu na djelatnosti iz članka 48.

Uz to uvjerenje treba priložiti potvrdu koju su izdale te iste vlasti, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale predmetnu djelatnost na njihovom teritoriju najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije datuma njenog izdavanja.

6. Kada je riječ o državljanima država članica čiji se dokazi o formalnim kvalifikacijama za liječnike, medicinske sestre za opću zdravstvenu skrb, stomatologe, veterinare, primalje i farmaceute ne podudaraju sa nazivima koji su dodijeljeni tim državama članicama u točkama 5.1.1., 5.1.2., 5.1.3., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2. Priloga V., svaka država članica priznaje kao dovoljan dokaz, dokaze o formalnim kvalifikacijama koje su izdale te države članice i uz koje su priložene potvrde koje su izdale nadležne vlasti ili tijela.

U potvrdi iz prvog podstavka navodi se da dokaz o formalnim kvalifikacijama potvrđuje uspješan završetak izobrazbe u skladu s člankom 24., 25., 28., 31., 34., 35., 38., 40., odnosno 44. i država članica koja ga je izdala postupa s njim jednako kao s kvalifikacijama čiji su nazivi navedeni u točkama 5.1.1., 5.1.2., 5.1.3., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2. Priloga V.

Odjeljak 2.

Liječnici

Članak 24.

Osnovna medicinska izobrazba

1. Za pristupanje osnovnoj medicinskoj izobrazbi zahtijeva se posjedovanje diplome ili svjedodžbe koja omogućava pristup dotičnim studijima na sveučilištima.

2. Osnovno medicinsko osposobljavanje obuhvaća ukupno najmanje pet godina studija, koje osim toga može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS, i sastoji se od najmanje 5 500 sati teoretskog i praktičnog osposobljavanja koje se odvija na sveučilištu ili pod njegovim nadzorom.

Za stručnjake koje su započeli studij prije 1. siječnja 1972., program osposobljavanja iz prvog podstavka može obuhvaćati šestomjesečno praktično osposobljavanje u punoj nastavnoj satnici na sveučilišnom stupnju pod nadzorom nadležnih tijela.

3. Osnovna medicinska izobrazba mora osigurati da je dotična osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

(a) odgovarajuće poznavanje znanosti na kojima se temelji medicina i dobro razumijevanje znanstvenih metoda, uključujući i načela mjerenja bioloških funkcija, ocjenjivanja znanstveno utvrđenih činjenica i analize podataka;

(b) dostatno razumijevanje strukture, funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih osoba, kao i odnosa između zdravstvenog stanja čovjeka te njegovog fizičkog i društvenog okruženja;

(c) odgovarajuće poznavanje kliničkih disciplina i postupaka, koje joj daje cjelovitu sliku o duševnim i tjelesnim bolestima, o medicini sa stajališta profilakse, dijagnoze i terapije te o ljudskom razmnožavanju;

(d) odgovarajuće kliničko iskustvo u bolnicama pod primjerenim nadzorom.

Članak 25.

Specijalistička medicinska izobrazba

1. Za pristupanje specijalističkom medicinskom usavršavanju zahtijeva se da je završen i priznat program osnovnog medicinskog osposobljavanja iz članka 24. stavka 2., tijekom kojeg je polaznik stekao odgovarajuće osnovno medicinsko znanje.

2. Specijalistička medicinska izobrazba obuhvaća teoretsku i praktičnu izobrazbu na sveučilištu ili u kliničkoj bolnici ili, po potrebi, u zdravstvenoj ustanovi koju su u tu svrhu ovlastile nadležne vlasti ili tijela.

Države članice osiguravaju da minimalno trajanje specijalističkog medicinskog studija iz točke 5.1.3. Priloga V. nije kraće od trajanja predviđenog u toj točki. Izobrazba se odvija pod nadzorom nadležnih vlasti ili tijela. Ona uključuje osobno sudjelovanje liječnika specijalizanta u djelatnostima i odgovornostima koje proizlaze iz dotičnih usluga.

3. Izobrazba se odvija s punom satnicom u posebnim ustanovama koje priznaju nadležne vlasti. Ona obuhvaća sudjelovanje u punom opsegu medicinskih djelatnosti odjela na kojemu se izobrazba odvija, uključujući dežurstva, na način da specijalizant posvećuje sve svoje profesionalne djelatnosti svojoj praktičnoj i teoretskoj izobrazbi tijekom cijelog radnog tjedna i čitave godine, u skladu s postupcima koje su utvrdile nadležne vlasti. Sukladno tome, na tim se radnim mjestima dobiva primjerena naknada za rad.

3.a Države članice mogu u nacionalnom zakonodavstvu predvidjeti djelomična izuzeća od dijelova specijalističkog medicinskog tečaja usavršavanja iz Priloga V. točke 5.1.3., koja se trebaju primjenjivati za svaki slučaj posebno, ako je navedeni dio osposobljavanja već pohađan u okviru drugog specijalističkog tečaja usavršavanja iz Priloga V. točke 5.1.3. i ako je stručnjak već stekao profesionalnu kvalifikaciju u jednoj od država članica. Države članice osiguravaju da odobreno izuzeće vrijedi za najviše polovicu minimalnog trajanja specijalističkog medicinskog tečaja usavršavanja o kojem je riječ.

Svaka država članica obavješćuje Komisiju i druge države članice o relevantnom nacionalnom zakonodavstvu za bilo koja takva djelomična izuzeća.”

4. Države članice za izdavanje dokaza o specijalističkoj medicinskoj izobrazbi zahtijevaju posjedovanje dokaza o osnovnoj medicinskoj izobrazbi iz točke 5.1.1. Priloga V.

5. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c radi prilagodbe minimalnog trajanja usavršavanja iz Priloga V. točke 5.1.3. znanstvenom i tehnološkom napretku.

Članak 26.

Vrste specijalističke medicinske izobrazbe

Dokaz o formalnim kvalifikacijama za liječnika specijalista iz članka 21. jest dokaz koji su dodijelile nadležne vlasti ili tijela iz točke 5.1.2. Priloga V., za dotičnu specijalističku izobrazbu, a koji odgovara titulama koje su u uporabi u različitim državama članicama i navedene su u točki 5.1.3. Priloga V.

Kako bi se propisno uzele u obzir promjene u nacionalnom zakonodavstvu te s ciljem ažuriranja ove Direktive, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c o uključivanju u Prilog V. točku 5.1.3. novih medicinskih specijalizacija koje su zajedničke najmanje dvjema petinama država članica.”

Članak 27.

Stečena prava liječnika specijalista

1. Država članica domaćin može od liječnika specijalista, čija je povremena specijalistička medicinska izobrazba bila uređena zakonskim i drugim propisima koji su na snazi od 20. lipnja 1975., a koji su započeli svoju specijalističku izobrazbu najkasnije do 31. prosinca 1983., zahtijevati da svojim dokazima o formalnim kvalifikacijama prilože potvrdu u kojoj je navedeno da su oni stvarno i zakonito obavljali odgovarajuće djelatnosti najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina koje su prethodile dodjeli te potvrde.

2. Svaka država članica priznaje dokaz o stručnoj osposobljenosti za liječnika specijalista koji je u Španjolskoj dodijeljen liječnicima koji su završili svoju specijalističku izobrazbu prije 1. siječnja 1995., čak i kad ta izobrazba ne zadovoljava minimalne uvjete izobrazbe predviđene u članku 25., ukoliko je tom dokazu o stručnoj osposobljenosti priložena svjedodžba, koju su izdale nadležne španjolske vlasti, koja potvrđuje da je dotična osoba položila ispit iz posebne stručne osposobljenosti koji je održan u skladu s izvanrednim mjerama o priznavanju, utvrđenima u Kraljevskom ukazu 1497/99., kako bi se provjerilo je li stupanj znanja i vještina takve osobe usporediv sa znanjem i vještinama liječnika koji posjeduju dokaz o stručnoj osposobljenosti za liječnika specijalista, koji je za Španjolsku utvrđen u točki 5.1.2. i 5.1.3. Priloga V.

2.a Države članice priznaju kvalifikaciju liječnika specijalista navedenu u Prilogu V. točkama 5.1.2. i 5.1.3. koja je u Italiji dodijeljena liječnicima koji su započeli svoje specijalističko usavršavanje nakon 31. prosinca 1983. i prije 1. siječnja 1991., usprkos tome što to usavršavanje ne zadovoljava sve uvjete usavršavanja predviđene u članku 25., ako je dokazu o toj kvalifikaciji priložena svjedodžba koju su izdale nadležne talijanske vlasti i koja potvrđuje da je taj liječnik u Italiji učinkovito i zakonito obavljao djelatnost liječnika specijalista u istom specijalističkom području o kojem je riječ najmanje sedam godina za redom u razdoblju od deset godina prije njezinog izdavanja.

3. Svaka država članica koja je ukinula svoje zakone i druge propise koji se odnose na dodjeljivanje dokaza o formalnim kvalifikacijama za liječnika specijalista iz točke 5.1.2. i 5.1.3. Priloga V. i koja je usvojila mjere koje se odnose na stečena prava koja uživaju njezini državljani, osigurava državljanima drugih država članica pravo da iskoriste te mjere ukoliko su ti dokazi o formalnim kvalifikacijama izdani prije datuma na koji

je država članica domaćin prestala izdavati takve dokaze za dotičnu specijalizaciju.

Datumi ukidanja tih propisa navedeni su u točki 5.1.3. Priloga V.

Članak 28.

Posebna izobrazba iz opće medicine

1. Za pristupanje posebnom usavršavanju iz opće medicine zahtijeva se da je završen i priznat program osnovnog medicinskog osposobljavanja iz članka 24. stavka 2., tijekom kojeg je polaznik stekao odgovarajuće osnovno medicinsko znanje.

2. Posebna izobrazba iz opće medicine koja rezultira dodjeljivanjem dokaza o formalnim kvalifikacijama koji su izdani prije 1. siječnja 2006. traje najmanje dvije godine s punom satnicom. U slučaju da je dokaz o formalnim kvalifikacijama izdan nakon tog datuma, izobrazba traje najmanje tri godine s punom satnicom.

Ako program izobrazbe iz članka 24. obuhvaća praktičnu izobrazbu koja se odvija u ovlaštenoj bolnici s odgovarajućom opremom i uslugama opće medicine ili u sklopu ovlaštene ambulante opće medicine ili ovlaštenog doma zdravlja u kojemu liječnici pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu, trajanje te praktične izobrazbe može se, do najviše godinu dana, uključiti u razdoblje iz prve točke za potvrde o izobrazbi koje su izdane 1. siječnja 2006. ili nakon tog datuma.

Mogućnost koja je predviđena u drugoj točki dostupna je samo onim državama članicama u kojima je posebna izobrazba iz opće medicine trajala dvije godine od 1. siječnja 2001.

3. Posebna izobrazba iz opće medicine odvija se s punom satnicom, pod nadzorom nadležnih vlasti ili tijela. Više je praktična nego teoretska.

Praktična izobrazba odvija se, s jedne strane, u razdoblju od najmanje šest mjeseci u ovlaštenoj bolnici s odgovarajućom opremom i uslugama i, s druge strane, u razdoblju od najmanje šest mjeseci u sklopu ovlaštene ambulante opće medicine ili ovlaštenog doma zdravlja u kojemu liječnici pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu.

Praktična izobrazba odvija se u suradnji s drugim zdravstvenim ustanovama ili strukturama koje se bave općom medicinom. Međutim, ne dovodeći u pitanje minimalna razdoblja navedena u drugoj točki, praktična izobrazba može se odvijati tijekom razdoblja od najviše šest mjeseci u drugim ovlaštenim ustanovama ili zdravstvenim strukturama koje se bave općom medicinom.

Izobrazba zahtijeva da polaznik osobno sudjeluje u profesionalnim djelatnostima i odgovornostima osoba s kojima radi.

4. Kao uvjet za izdavanje dokaza o formalnim kvalifikacijama iz opće medicine države članice zahtijevaju posjedovanje dokaza o formalnim kvalifikacijama iz osnovne medicinske izobrazbe iz Priloga V., točke 5.1.1.

5. Države članice mogu izdati dokaze o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.1.4. Priloga V. liječniku koji nije završio izobrazbu predviđenu ovim člankom, ali je završio različitu, dodatnu izobrazbu, koju potvrđuju dokazi o formalnim kvalifikacijama koje su izdale nadležne vlasti u državi članici. Međutim, one ne smiju dodjeljivati dokaze o formalnim kvalifikacijama osim ako se tim dokazima potvrđuje znanje koje je po kakvoći na jednakom stupnju kao znanje stečeno izobrazbom koja je predviđena ovim člankom.

Države članice, *inter alia*, određuju opseg u kojemu dopunska izobrazba i radno iskustvo u struci koje je kandidat već stekao mogu zamijeniti izobrazbu predviđenu ovim člankom.

Države članice mogu izdati dokaze o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.1.4. Priloga V. samo ako je kandidat stekao najmanje šestomjesečno iskustvo iz opće medicine u ambulanti opće medicine ili u domu zdravlja u kojemu liječnici pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu onih vrsta koje su navedene u stavku 3.

Članak 29.

Obavljanje profesionalnih djelatnosti liječnika opće medicine

Svaka država članica, podložno odredbama koje se odnose na stečena prava, za obavljanje djelatnosti liječnika opće medicine u okviru svojeg nacionalnog sustava socijalne sigurnosti zahtijeva posjedovanje dokaza o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.1.4. Priloga V.

Države članice mogu od ovog uvjeta izuzeti osobe koje su trenutačno uključene u posebnu izobrazbu iz opće medicine.

Članak 30.

Stečena prava liječnika opće medicine

1. Svaka država članica određuje stečena prava. Međutim, ona kao stečeno pravo daje pravo obavljanja djelatnosti liječnika opće medicine u okviru svojeg nacionalnog sustava socijalne sigurnosti, bez dokaza o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.1.4. Priloga V., svim liječnicima koji na referentni datum naveden u toj točki uživaju to pravo temeljem odredaba koje su primjenjive na medicinsku struku i omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s diplomom medicinskog fakulteta, te koji na taj datum imaju poslovni nastan na njezinom teritoriju, u skladu s odredbama članka 21. ili 23.

Nadležne vlasti svake države članice na zahtjev izdaju potvrdu u kojoj je navedeno pravo na obavljanje djelatnosti liječnika opće medicine u okviru njihovih nacionalnih sustava socijalne sigurnosti, bez dokaza o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.1.4. Priloga V., liječnicima koji uživaju stečena prava na temelju prve točke.

2. Svaka država članica priznaje potvrde iz stavka 1., druge točke., koje su države članice dodijelile državljanima drugih država članica i takvim potvrdama priznaje jednaku valjanost na svojem teritoriju kao dokazima o formalnim kvalifikacijama koje je ona sama dodijelila, a kojima dozvoljava obavljanje djelatnosti liječnika opće medicine u okviru svojeg nacionalnog sustava socijalne sigurnosti.

Odjeljak 3.

Medicinske sestre za opću njegu

Članak 31.

Izobrazba medicinskih sestara za opću njegu

1. Za pristupanje osposobljavanju za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu zahtijeva se ili:

(a) završeno dvanaestogodišnje opće obrazovanje, potvrđeno diplomom, svjedodžbom ili drugim dokazima koje su izdale nadležne vlasti ili tijela u državi članici, ili svjedodžbom kojom se potvrđuje uspjeh na ispitu istovjetnog stupnja i koja omogućuje pristup sveučilištu ili ustanovama višeg obrazovanja priznatima kao istovjetnima; ili

(b) završeno najmanje desetogodišnje opće obrazovanje, potvrđeno diplomom, svjedodžbom ili drugim dokazima koje su izdale nadležne vlasti ili tijela u državi članici, ili svjedodžbom kojom se potvrđuje uspjeh na ispitu istovjetnog stupnja i koja omogućuje pristup strukovnoj školi ili programu strukovnog osposobljavanja iz zdravstvene njege.

2. Izobrazba medicinskih sestara za opću njegu odvija se s punom satnicom i uključuje najmanje program opisan u točki 5.2.1. Priloga V.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c o izmjenama popisa iz Priloga V. točke 5.2.1. kako bi ga prilagodila znanstvenom i tehničkom napretku.

Izmjene iz drugog podstavka ne smiju imati za posljedicu izmjenu postojećih osnovnih zakonskih načela država članica u vezi sa strukturom profesije koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe. Pri takvim se izmjenama poštuje odgovornost država članica za ustroj obrazovnih sustava, kao što je utvrđeno u članku 165. stavku 1. UFEU-a.”;

3. Osposobljavanje medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu obuhvaća ukupno najmanje tri godine studija, koje osim toga može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS, i sastoji se od najmanje 4 600 sati teoretskog i kliničkog osposobljavanja, s time da trajanje teoretskog osposobljavanja predstavlja najmanje jednu trećinu, a trajanje kliničkog osposobljavanja najmanje jednu polovinu minimalnog trajanja osposobljavanja. Države članice mogu priznati djelomična izuzeća stručnjacima koji su dio svojeg osposobljavanja stekli na programima studija koji su najmanje istovjetnog stupnja.”;

Države članice osiguravaju da su institucije koje pružaju izobrazbu medicinskih sestara odgovorne za usklađivanje teoretske i kliničke izobrazbe tijekom cjelokupnog studijskog programa.

4. Teoretsko obrazovanje je onaj dio osposobljavanja za medicinske sestre tijekom kojeg polaznice osposobljavanja stječu stručno znanje, vještine i kompetencije potrebne u skladu sa stavcima 6. i 7. Osposobljavanje pružaju nastavnici zdravstvene njege i druge nadležne osobe, na sveučilištima, visokoškolskim ustanovama čiji je stupanj priznat kao istovjetan ili u strukovnim školama ili kroz programe strukovnog osposobljavanja iz zdravstvene njege.

5. Kliničko osposobljavanje je onaj dio osposobljavanja za medicinske sestre u kojem polaznice osposobljavanja za medicinske sestre uče, u timu i u izravnom kontaktu sa zdravim ili bolesnim pojedincima i/ili zajednicom, organizirati, pružati i procjenjivati potrebnu cjelovitu zdravstvenu njegu, na temelju znanja, vještina i kompetencija koje su stekle. Polaznice ne uče samo kako raditi u timu, već i kako voditi tim te kako organizirati cjelovitu zdravstvenu njegu, što uključuje i zdravstveno obrazovanje za pojedince i male skupine, unutar zdravstvenih ustanova ili u zajednici.

Ova se izobrazba odvija u bolnicama i drugim zdravstvenim institucijama te u zajednici, pod odgovornošću nastavnika zdravstvene njege, u suradnji s drugim kvalificiranim medicinskim sestrama, odnosno uz njihovu pomoć. Ostalo kvalificirano osoblje također može sudjelovati u nastavnom procesu.

Polaznice osposobljavanja za medicinsku sestru sudjeluju u djelatnostima dotičnog odjela ukoliko su te djelatnosti primjerene njihovoj izobrazbi, što im omogućuje da nauče preuzimati odgovornosti uključene u zdravstvenu njegu.

6. Osposobljavanje medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu osigurava da je stručna osoba u pitanju stekla sljedeća znanja i vještine:

(a) sveobuhvatno poznavanje znanosti na kojima se temelji opća zdravstvena njega, uključujući dostatno razumijevanje strukture, fizioloških funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih osoba, kao i odnosa između zdravstvenog stanja čovjeka te njegovog fizičkog i društvenog okruženja;

(b) poznavanje naravi i etike struke te općih načela zdravlja i zdravstvene njege;

(c) odgovarajuće kliničko iskustvo; takvo iskustvo, koje bi trebalo odabrati zbog njegove obrazovne vrijednosti, trebalo bi se stjecati pod nadzorom kvalificiranog sestrinskog osoblja i na mjestima na kojima su broj kvalificiranog osoblja i oprema primjereni za zdravstvenu njegu pacijenta;

(d) sposobnost sudjelovanja u praktičnom osposobljavanju zdravstvenog osoblja i iskustvo u radu s tim osobljem;

(e) iskustvo u zajedničkom radu s članovima ostalih profesija u zdravstvenom sektoru.

7. Formalna osposobljenost za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu dokaz je da je dotična stručna osoba u stanju primijeniti barem sljedeće kompetencije bez obzira na to je li se osposobljavanje provodilo na sveučilištima, visokoškolskim ustanovama čiji je stupanj priznat kao istovjetan ili u strukovnim školama ili kroz programe strukovnog osposobljavanja iz zdravstvene njege:

(a) sposobnost samostalnog uspostavljanja dijagnoze potrebne zdravstvene njege koristeći trenutačno teoretsko i kliničko znanje te planiranja, organiziranja i pružanja zdravstvene njege prilikom liječenja pacijenata na temelju znanja i vještina stečenih u skladu sa stavkom 6. točkama (a), (b) i (c) radi poboljšanja stručne prakse;

(b) sposobnost zajedničkog rada s drugim dionicima u zdravstvenom sektoru, uključujući sudjelovanje na praktičnom osposobljavanju zdravstvenog osoblja na temelju znanja i vještina stečenih u skladu sa stavkom 6. točkama (d) i (e);

(c) sposobnost usmjeravanja pojedinaca, obitelji i skupina prema zdravom načinu života i skrbi o sebi na temelju znanja i vještina stečenih u skladu sa stavkom 6. točkama (a) i (b);

(d) sposobnost samostalnog pokretanja trenutačnih mjera za spašavanje života te provođenja mjera u kriznim i opasnim situacijama;

(e) sposobnost samostalnog davanja savjeta, uputa i podrške osobama kojima je potrebna njega i njihovim bližnjima;

(f) sposobnost samostalnog osiguravanja kvalitete i procjenjivanja zdravstvene njege;

(g) sposobnost sveobuhvatne stručne komunikacije i suradnje s pripadnicima drugih profesija u zdravstvenom sektoru;

h) sposobnost analize kvalitete njege radi poboljšanja vlastite stručne prakse medicinske sestre odgovorne za opću njegu.

Članak 32.

Obavljanje profesionalnih djelatnosti medicinskih sestara za opću njegu

Za potrebe ove Direktive, profesionalne djelatnosti medicinskih sestara za opću njegu su djelatnosti koje se obavljaju na profesionalnoj osnovi, a koje su navedene u točki 5.2.2. Priloga V.

Članak 33.

Stečena prava medicinskih sestara za opću njegu

1. Kad se opća pravila o stečenim pravima primjenjuju na medicinske sestre za opću njegu, djelatnosti iz članka 23. moraju uključivati punu odgovornost za planiranje, organiziranje i nadziranje provedbe zdravstvene njege koja se pruža pacijentu.

2. **Brisan**

3. Države članice priznaju dokaze o formalnoj osposobljenosti iz zdravstvene njege koji su:

(a) bili dodijeljeni u Poljskoj onim medicinskim sestrama koje su prije 1. svibnja 2004. završile osposobljavanje koje nije zadovoljavalo minimalne uvjete osposobljavanja navedene u članku 31.; i

(b) potvrđeni diplomom ‚diplomirani‘ dobivenom na temelju posebnog programa usavršavanja sadržanog u:

i. članku 11. Zakona od 20. travnja 2004. o izmjeni Zakona o profesijama medicinske sestre i primalje i o

nekim drugim pravnim aktima (Službeni list Republike Poljske iz 2004., br.92, pos. 885 te iz 2007., br.176, pos. 1237) i Uredbi ministra zdravstva od 11. svibnja 2004. o detaljnim uvjetima provođenja studija za medicinske sestre i primalje, koje imaju svjedodžbu o završenoj srednjoj školi (završni ispit – matura) i diplomantice su medicinske gimnazije ili strukovnih medicinskih škola za profesije medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske iz 2004., br.110, pos. 1170 te iz 2010., br.65, pos. 420); ili

ii. članku 52.3 točki 2. Zakona od 15. srpnja 2011. o profesijama medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske iz 2011., br.174, pos. 1039) i Uredbi ministra zdravstva od 14. lipnja 2012. o detaljnim uvjetima provođenja visokog obrazovanja za medicinske sestre i primalje, koje imaju svjedodžbu o završenoj srednjoj školi (završni ispit – matura) i diplomantice su srednje medicinske škole ili osposobljavanja nakon srednje škole za profesije medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske iz 2012., pos. 770), za potrebe provjere je li stupanj znanja i sposobnosti dotične medicinske sestre usporediv sa znanjem i sposobnostima medicinskih sestara koje imaju kvalifikacije koje su za Poljsku navedene u Prilogu V. točki 5.2.2.”

Članak 33.a

U pogledu rumunjskih kvalifikacija medicinskih sestara opće njege primjenjuju se samo sljedeće odredbe o stečenim pravima:

Državljanima država članica koji su osposobljavanje za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu stekli u Rumunjskoj i čije osposobljavanje ne zadovoljava minimalne uvjete osposobljavanja navedene u članku 31., države članice priznaju sljedeće dokaze o formalnoj osposobljenosti za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu kao dostatan dokaz, pod uvjetom da je tom dokazu priložena potvrda u kojoj je navedeno da su ti državljani država članica stvarno i zakonito obavljali tu djelatnost u Rumunjskoj, uključujući preuzimanje pune odgovornosti za planiranje, organiziranje i provođenje zdravstvene njege pacijenata tijekom razdoblja od najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina prije datuma izdavanja potvrde:

(a) Certificat de competențe profesionale de asistent medical generalist uz obrazovanje nakon srednje škole u școală postliceală, kojom se potvrđuje da je osposobljavanje započelo prije 1. siječnja 2007.;

(b) Diplomă de absolvire de asistent medical generalist uz skraćeni studij visokog obrazovanja, kojom se potvrđuje da je osposobljavanje započelo prije 1. listopada 2003.;

(c) Diplomă de absolvire de asistent medical generalist uz redovan studij visokog obrazovanja, kojom se potvrđuje da je osposobljavanje započelo prije 1. listopada 2003.”;

Odjeljak 4.

Stomatolozi Osnova stomatološka izobrazba

1. Prijem u osnovnu stomatološku izobrazbu pretpostavlja posjedovanje diplome ili svjedodžbe koja omogućuje pristup dotičnim studijima, u državi članici, na sveučilištima ili visokoškolskim ustanovama, priznatog istovjetnog stupanja.

2. Osnovno osposobljavanje doktora dentalne medicine obuhvaća ukupno najmanje pet godina studija, koje osim toga može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS, i sastoji se od najmanje 5 000 sati redovnog teoretskog i praktičnog osposobljavanja koje obuhvaća najmanje program opisan u Prilogu V. točki 5.3.1. i koje se održava na sveučilištu ili na visokom učilištu koje pruža osposobljavanje kojem je priznat istovjetan stupanj ili koje je pod nadzorom sveučilišta.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c o izmjenama popisa iz Priloga V. točke 5.3.1. kako bi ga prilagodila znanstvenom i tehničkom napretku.

Izmjene iz drugog podstavka nemaju za posljedicu izmjenu postojećih osnovnih zakonskih načela država članica u vezi sa strukturom profesije koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe. Pri

takvim se izmjenama poštuje odgovornost država članica za ustroj obrazovnih sustava, kao što je utvrđeno u članku 165. stavku 1. UFEU-a.”

3. Osnovna stomatološka izobrazba daje jamstvo da je dotična osoba stekla sljedeća znanja i vještine:
 - (a) primjereno poznavanje znanosti na kojoj se temelji stomatologija i dobro razumijevanje znanstvenih metoda, uključujući načela mjerenja bioloških funkcija, procjenu znanstveno utvrđenih činjenica i analizu podataka;
 - (b) primjereno poznavanje građe, fiziologije i ponašanja zdrave i bolesne osobe, kao i utjecaja prirodnog i društvenog okruženja na zdravstveno stanje čovjeka, u mjeri u kojoj ti čimbenici utječu na stomatologiju;
 - (c) primjereno poznavanje strukture i funkcije zubi, usne šupljine, čeljusti i povezanih tkiva, zdravih i bolesnih, i njihove povezanosti s općim zdravstvenim stanjem i fizičkom i socijalnom dobrobiti pacijenta.
 - (d) primjereno poznavanje kliničkih disciplina i metoda koje daju stomatolozima jasnu sliku o anomalijama, ozljedama i bolestima zubi, usne šupljine, čeljusti i povezanih tkiva, i o preventivi, dijagnostici i terapijskoj stomatologiji;
 - (e) odgovarajuće kliničko iskustvo pod primjerenim nadzorom.

Ova izobrazba daje stomatologu stručnost koja je potrebna za obavljanje svih aktivnosti koje uključuju prevenciju, dijagnostiku i liječenje anomalija i bolesti zubi, usne šupljine, čeljusti i povezanih tkiva.

Članka 35.

Specijalistička stomatološka izobrazba

1. Za pristup specijalističkom osposobljavanju doktora dentalne medicine zahtijeva se završeno i potvrđeno osnovno osposobljavanje doktora dentalne medicine iz članka 34. ili posjedovanje dokumenata iz članaka 23. i 37.”;
2. Specijalistička stomatološka izobrazba obuhvaća teoretski i praktični studij na sveučilišnom centru, zdravstvenom, nastavnom ili istraživačkom centru, ili po potrebi, u zdravstvenoj ustanovi, koji su, u tu svrhu, odobrile nadležne službe ili tijela.

Redovni specijalistički programi dentalne medicine traju minimalno tri godine, a izvode se pod nadzorom nadležnih službi ili tijela. Uključuju osobno sudjelovanje doktora dentalne medicine koji je na specijalizaciji u aktivnosti i odgovornostima dotične ustanove
3. Izdavanje dokaza o specijalističkoj stomatološkoj izobrazbi u državama članicama podliježe posjedovanju dokaza o osnovnoj stomatološkoj izobrazbi iz Priloga V., točke 5.3.2.
4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c radi prilagodbe minimalnog trajanja osposobljavanja iz stavka 2. znanstvenom i tehnološkom napretku.
5. Kako bi se propisno uzele u obzir promjene u nacionalnom zakonodavstvu te s ciljem ažuriranja ove Direktive, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c o uključivanju u Prilog V. točku 5.3.3. novih dentalnih specijalizacija koje su zajedničke u najmanje dvije petine država članica.

Članak 36.

Obavljanje stručnih djelatnosti stomatologa

1. U cilju ove direktive, profesionalne djelatnosti stomatologa su djelatnosti utvrđene u stavku 3. koje se obavljaju u okviru stručnih kvalifikacija navedenih u Prilogu V., točki 5.3.2.

2. Zvanje stomatologa se temelji na stomatološkoj izobrazbi iz članka 34. i predstavlja posebno zvanje koje se razlikuje od drugih općih i specijaliziranih medicinskih zvanja. Obavljanje poslova stomatologa zahtijeva posjedovanje dokaza o formalnim kvalifikacijama iz Priloga V., točke 5.3.2. Imatelji takvog dokaza o formalnim kvalifikacijama se tretiraju na isti način kao i oni na koje se primjenjuju članci od 23. do 37.

3. Države članice jamče, da će, općenito, stomatolozi moći pristupiti i obavljati poslove preventive, dijagnostike i liječenja anomalija i bolesti zubi, usne šupljine, čeljusti i povezanih tkiva, uz dužno poštivanje propisa i pravila profesionalne etike na referentni datum iz članka V., točke 5.3.2.

Članak 37.

Stečena prava specifična za stomatologe

1. Svaka država članica u svrhu obavljanja profesionalnih poslova doktora stomatologije, u okviru kvalifikacija koje su navedene u Prilogu V., točki 5.3.2., priznaje dokaz o formalnim kvalifikacijama za doktora izdanu u Italiji, Španjolskoj, Austriji, Češkoj Republici i Slovačkoj osobama koje počinju medicinsko obrazovanje na ili prije referentnog datuma koji je naveden u tom Prilogu za dotičnu državu članicu, popraćeno potvrdom koju izdaju nadležna tijela te države članice.

Ta potvrda mora pokazati da su ispunjena dva uvjeta:

- (a) da je osoba o kojoj je riječ zaposlena uspješno, legalno i pretežno na poslovima iz članka 36. u toj državi članici, najmanje tri uzastopne godine, tijekom pet godina koje prethode izdavanju takve potvrde;
- (b) da su te osobe ovlaštene da mogu obavljati navedene poslove po istim uvjetima kao i imatelji dokaza o formalnim kvalifikacijama navedenim za tu državu članicu u Prilogu V., točki 5.3.2.

Osobe koje su uspješno završile najmanje trogodišnji studij, što ovjerava nadležno tijelo u dotičnoj državi članici kao istovjetno obrazovanje iz članka 34., se izuzimaju od trogodišnjeg praktičnog radnog iskustva iz drugog podstavka, točke (a).

Za Češku Republiku i Slovačku se dokazima o formalnim kvalifikacijama dobivenima u bivšoj Čehoslovačkoj priznaju isti stupnjevi kao češkim i slovačkim dokazima o formalnim kvalifikacijama i pod istim uvjetima koji su navedeni u prethodnim podstavcima.

2. Svaka država članica priznaje dokaz o formalnim kvalifikacijama za doktora izdan u Italiji osobama koje su počele fakultetsko medicinsko obrazovanje nakon 28. siječnja 1980. i najkasnije 31. prosinca 1984, ukoliko je popraćen potvrdom koju izdaju nadležna talijanska tijela.

Ta potvrda mora pokazati da su ispunjena sljedeća tri uvjeta:

- (a) da su osobe o kojima je riječ položile odgovarajući test sposobnosti koji izvode nadležna talijanska tijela s ciljem da se utvrdi da te osobe posjeduju razinu znanja i vještine usporedive s onima koje imaju osoba koje posjeduju dokaz o formalnim kvalifikacijama navedenim za Italiju u Prilogu 5.3.2;
- (b) da su zaposlene uspješno, legalno i pretežno na poslovima iz članka 36. najmanje tri uzastopne godine u Italiji, tijekom pet godina koje prethode izdavanju takve potvrde;
- (c) da su te osobe ovlaštene da se zaposle ili da jesu zaposlene uspješno, legalno i pretežno na poslovima iz članka 36., po istim uvjetima kao i imatelji dokaza o formalnim kvalifikacijama navedeni za tu državu članicu u Prilogu V., točki 5.3.2.

Osobe koje su uspješno završile najmanje trogodišnji studij, što ovjerava nadležno tijelo kao istovjetnu izobrazbu onoj iz članka 34., se izuzimaju od trogodišnjeg praktičnog radnog iskustva iz drugog podstavka, točke (a).

Osobe koje su počele fakultetsko medicinsko obrazovanje nakon 31. prosinca 1984. se tretiraju na isti način kao i one navedene gore, uz uvjet da je gore navedeni trogodišnji studij započeo prije 31. prosinca 1994.

3. U pogledu dokaza o formalnoj osposobljenosti za doktore dentalne medicine države članice priznaju takve dokaze u skladu s člankom 21. u slučajevima u kojima su podnositelji zahtjeva započeli svoje osposobljavanje 18. siječnja 2016. ili prije tog datuma.

4. Svaka država članica priznaje dokaz o formalnoj osposobljenosti za liječnika izdan u Španjolskoj stručnim osobama koje su počele sveučilišno medicinsko osposobljavanje nakon 1. siječnja 1986. i prije 31. prosinca 1997. ako im je priložena potvrda koju su izdala španjolska nadležna tijela.

Tom potvrdom potvrđuje se da su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) dotična stručna osoba uspješno je završila najmanje trogodišnji studij, a španjolska nadležna tijela su potvrdila njegovu istovjetnost s osposobljavanjem iz članka 34.;

(b) dotična stručna osoba u Španjolskoj je stvarno, zakonito i kao glavnu djelatnost obavljala djelatnosti iz članka 36. najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina prije izdavanja takve potvrde;

(c) dotična stručna osoba je ovlaštena obavljati ili stvarno, zakonito i kao glavnu djelatnost obavlja djelatnosti iz članka 36. pod istim uvjetima kao i nositelji dokaza o formalnoj osposobljenosti navedenih za Španjolsku u Prilogu V. točki 5.3.2.”

Odjeljak 5.

Veterinari

Članka 38.

Izobrazba veterinarara

1. Osposobljavanje veterinarara obuhvaća ukupno najmanje pet godina redovnog teoretskog i praktičnog studija, koje uz to može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS, na sveučilištu ili visokom učilištu koje pruža osposobljavanje za koje je priznat istovjetan stupanj ili koje je pod nadzorom sveučilišta, a koje obuhvaća najmanje program studija naveden u točki 5.4.1. Priloga V.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c o izmjeni popisa utvrđenog u Prilogu V. točki 5.4.1. kako bi ga prilagodila znanstvenom i tehničkom napretku.

Izmjene iz drugog podstavka nemaju za posljedicu izmjenu postojećih osnovnih zakonskih načela država članica u vezi sa strukturom profesije koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe. Pri takvim se izmjenama poštuje odgovornost država članica za ustroj obrazovnih sustava, kao što je utvrđeno u članku 165. stavku 1. UFEU-a.”;

2. Prijem u veterinarsko osposobljavanje podliježe posjedovanju diplome ili potvrde koja omogućuje opis za takve studije, na sveučilišne ili visokoškolske ustanove kojima država članica priznaje istovjetni stupanj u svrhu dotičnog studija.

3. Osposobljavanjem veterinarara osigurava se da je dotična stručna osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

a) primjereno poznavanje znanosti na kojoj se temelje djelatnosti veterinarara i prava Unije koje se odnose na te djelatnosti;

(b) primjereno poznavanje strukture, ponašanja i fizioloških potreba životinja te vještine i kompetencije potrebne za njihov uzgoj, prehranu, dobrobit, reprodukciju i higijenu općenito;

(c) kliničke, epidemiološke i analitičke vještine i kompetencije potrebne za prevenciju, dijagnostiku i liječenje bolesti životinja, uključujući anesteziju, aseptične operacije i bezbolnu smrt, bilo pojedinačno ili u skupinama, uključujući posebno poznavanje bolesti prenosivih na ljude;

(d) primjereno znanje, vještine i kompetencije za preventivnu medicinu, uključujući kompetencije koje se odnose na upite i izdavanje potvrda;

(e) primjereno poznavanje higijene i tehnologije za proizvodnju, izradu i stavljanje na tržište hrane za životinje ili hrane životinjskog porijekla, namijenjene prehrani ljudi, uključujući vještine i kompetencije potrebne za razumijevanje i objašnjavanje dobre prakse u tom području;

(f) znanje, vještine i kompetencije potrebne za odgovornu i razumnu upotrebu veterinarskih lijekova radi liječenja životinja te osiguravanja sigurnosti prehrambenog lanca i zaštite okoliša.

Članak 39.

Stečena prava, specifična za veterinare

Ne dovodeći u pitanje članak 23. stavak 4., u vezi s državljanima država članica, čije je dokaze o formalnim kvalifikacijama izdala Estonija, ili čije je osposobljavanje započelo u Estoniji prije 1. svibnja 2004., države članice priznaju takve dokaze o formalnim kvalifikacijama za veterinare, ukoliko su popraćeni potvrdom koja navodi da su takve osobe uspješno i zakonito zaposlene na dotičnim poslovima u Estoniji najmanje pet uzastopnih godina tijekom sedam godina prije izdavanja takve potvrde.

Odjeljak 6.

Babice

Članak 40.

Osposobljavanje babica

1. Osposobljavanje babica obuhvaća ukupno minimalno:

(a) posebno redovno osposobljavanje za babice, koje obuhvaća najmanje tri godine teoretskog i praktičnog obrazovanja (smjer I.) koji minimalno uključuje program opisan u Prilogu V., točki 5.5.1. ili

(b) posebno redovno osposobljavanje za babice koje traje 18 mjeseci (smjer II.) koje obuhvaća minimalno obrazovni program opisan u Prilogu V., točki 5.5.1. koji nije predmet istovjetnog osposobljavanja medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu.

Države članice jamče da su ustanove, koje vrše osposobljavanje babica, odgovorne za usklađivanje teorije i prakse tijekom programa obrazovanja.

Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c o izmjeni popisa utvrđenog u Prilogu V. točki 5.5.1. kako bi ga prilagodila znanstvenom i tehničkom napretku.

Izmjene iz trećeg podstavka ne smiju imati za posljedicu izmjenu postojećih osnovnih zakonskih načela država članica u vezi sa strukturom profesije koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe. Pri takvim se izmjenama poštuje odgovornost država članica za ustroj obrazovnih sustava, kao što je utvrđeno u članku 165. stavku 1. UFEU-a.

2. Za primanje u osposobljavanje za primalje zahtijeva se da je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

(a) završeno najmanje dvanaestogodišnje opće obrazovanje ili posjedovanje potvrde kojom se potvrđuje uspjeh na ispitu istovjetnog stupnja za pristup školi za primalje za smjer I.;

(b) posjedovanje dokaza o formalnoj osposobljenosti za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu navedenih za smjer II. u Prilogu V. točki 5.2.2.”;

3. Osposobljavanje primalja osigurava da je ta dotična stručna osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

(a) detaljno poznavanje znanosti na kojima se temelje djelatnosti primalja, posebno primaljstva, porodništva i ginekologije;

(b) odgovarajuće poznavanje etike struke i zakonodavstva relevantnog za obavljanje te profesije;

(c) odgovarajuće poznavanje općeg medicinskog znanja (bioloških funkcija, anatomije i fiziologije) te farmakologije u području porodništva i neonatologije, kao i poznavanje odnosa između zdravstvenog stanja čovjeka i njegovog fizičkog i socijalnog okruženja te njegovog ponašanja;

(d) odgovarajuće kliničko iskustvo stečeno u odobrenim ustanovama zahvaljujući kojem primalja može samostalno i na svoju odgovornost, do mjere u kojoj je potrebno i izuzevši patološke situacije, voditi prenatalnu skrb, voditi porod i njegove posljedice u odobrenim ustanovama, te nadzirati porod i rođenje, postnatalnu skrb i neonatalno oživljavanje čekajući liječnika

(e) odgovarajuće razumijevanje osposobljavanja zdravstvenih djelatnika i iskustvo u radu s takvim osobljem.”

Članak 41.

Postupci za priznavanje dokaza o formalnim kvalifikacijama za babice

1. Dokazi o formalnoj osposobljenosti za primalje iz Priloga V. točke 5.5.2. automatski se priznaju u skladu s člankom 21. ako ispunjavaju barem jedan od sljedećih kriterija:

(a) osposobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje u trajanju od najmanje tri godine, koje osim toga može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS, i koje obuhvaća najmanje 4 600 sati teoretskog i praktičnog osposobljavanja, pri čemu trajanje kliničkog osposobljavanja predstavlja najmanje jednu trećinu;

(b) osposobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje u trajanju od najmanje dvije godine, koje osim toga može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS, i koje obuhvaća najmanje 3 600 sati, pod uvjetom da osoba ima dokaz o formalnoj osposobljenosti za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu iz Priloga V. točke 5.2.2.;

(c) osposobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje u trajanju od najmanje 18 mjeseci, koje osim toga može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS, i koje obuhvaća najmanje 3 000 sati, pod uvjetom da osoba ima dokaz o formalnoj osposobljenosti za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu iz Priloga V. točke 5.2.2., nakon čega je uslijedila jednogodišnja stručna praksa za koju je izdana potvrda u skladu sa stavkom 2.

2. Potvrdu iz stavka 1. izdaju nadležna tijela u matičnoj državi članici. Ona potvrđuje da je imatelj, nakon pribavljanja dokaza o formalnim kvalifikacijama za babicu, na zadovoljavajući način izvršio sve poslove babice tijekom odgovarajućeg razdoblja u bolnici ili zdravstvenoj ustanovi koja je odobrena za tu svrhu.

Članka 42.

Obavljanje stručnih poslova babice

1. Odredbe ovog odjeljka se primjenjuju na poslove babica kako je to utvrdila svaka država članica, ne dovodeći u pitanje stavak 2., koji se obavljaju pod stručnim nazivima navedenima u Prilogu V., točki 5.5.2.

2. Države članice osiguravaju da je bobicama omogućen pristup i obavljanje minimalno sljedećih poslova:

(a) primjereno informiranje i savjetovanje u vezi s planiranjem obitelji;

(b) dijagnosticiranje trudnoće i praćenje normalnog tijeka trudnoće, vršenje pregleda potrebnih za praćenje razvoja normalnog tijeka trudnoće;

(c) propisivanje ili savjetovanje o pregledima koji su potrebni za najraniju moguću dijagnozu rizičnih trudnoća;

(d) izvođenje programa za pripremu roditeljstva i potpuna priprema za porod, uključujući savjete o higijeni i prehrani;

(e) skrb i pomoć majci tijekom poroda i praćenje stanja fetusa u maternici, odgovarajućim kliničkim

metodama i tehničkim sredstvima;

(f) vođenje spontanih poroda uključujući, po potrebi, epiziotomiju i u hitnim slučajevima, porode na zadak;

(g) prepoznavanje znakova koji upozoravaju na nepravilnost kod majke ili djeteta, koji traže upućivanje na liječnika i pomoć liječniku, po potrebi; uz poduzimanje potrebnih hitnih mjera u odsutnosti liječnika, posebno ručno odstranjivanje placente koje je popraćeno ručnim pregledom maternice;

(h) pregled i njega novorođenčeta, uz poduzimanje svih inicijativa u slučaju potrebe i izvođenje hitnog oživljavanja, po potrebi;

(i) njega majke i praćenje njenog napretka u razdoblju nakon poroda i davanje svih potrebnih savjeta majci o njezi djeteta kako bi joj se omogućilo da svome djetetu pruži optimalan napredak;

(j) vršenje liječenja koje propiše liječnik;

(k) priprema potrebnih pismenih izvješća.

Članak 43.

Stečena prava koja su specifična za babice

1. U slučaju državljana države članice čiji dokazi o formalnim kvalifikacijama za babice ispunjavaju sve minimalne zahtjeve osposobljenosti, utvrđene u članku 40., iako u skladu s člankom 41. nisu priznati, ukoliko nisu popraćeni potvrdom o stručnoj praksi iz članka 41., stavka 2., svaka država članica priznaje kao dovoljan dokaz o formalnim kvalifikacijama koje su izdale te države članice prije referentnog datuma, koji je naveden u Prilogu V., točki 5.5.2., popraćen potvrdom koja navodi da su ti državljani zaposleni uspješno i zakonito na poslovima o kojima je riječ najmanje dvije uzastopne godine tijekom pet godina prije izdavanja ove potvrde.

1.a U vezi s dokazima o formalnoj osposobljenosti za primalje, države članice priznaju te kvalifikacije u slučajevima u kojima je podnositelj zahtjeva započeo svoje osposobljavanje prije 18. siječnja 2016., a uvjet za pristup takvom osposobljavanju je bio deset godina općeg školskog obrazovanja ili istovjetni stupanj za smjer I., ili završeno osposobljavanje za medicinsku sestru za opću zdravstvenu njegu potvrđeno dokazom o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.2.2. prije započinjanja smjera II. osposobljavanja za primalje.

2. Uvjeti utvrđeni u stavku 1. se primjenjuju na državljane država članica čiji dokazi o formalnim kvalifikacijama za babicu potvrđuju dovršeno osposobljavanje na teritoriju bivše Njemačke Demokratske Republike, koje zadovoljava sve minimalne uvjete osposobljavanja utvrđene u članku 40., ali gdje se dokaz o formalnim kvalifikacijama u smislu članka 41. ne priznaje dok ne bude popraćen potvrdom o profesionalnom iskustvu iz članka 41., stavka 2, gdje on potvrđuje da je program osposobljavanja započeo prije 3. listopada 1990.

3. brisan.

4. Države članice priznaju dokaze o formalnoj osposobljenosti za primalje koji su:

(a) bili dodijeljeni u Poljskoj onim primaljama koje su prije 1. svibnja 2004. završile osposobljavanje koje nije zadovoljavalo minimalne uvjete osposobljavanja navedene u članku 40.; i

(b) potvrđeni diplomom ‚diplomirani‘ dobivenom na temelju posebnog programa usavršavanja sadržanog u:

i. članku 11. Zakona od 20. travnja 2004. o izmjeni Zakona o profesijama medicinske sestre i primalje i o nekim drugim pravnim aktima (Službeni list Republike Poljske iz 2004., br.92, pos. 885 te iz 2007., br.176, pos. 1237) i Uredbi ministra zdravstva od 11. svibnja 2004. o detaljnim uvjetima provođenja studija za

medicinske sestre i primalje, koje imaju svjedodžbu o završenoj srednjoj školi (završni ispit – matura) i diplomantice su medicinske gimnazije ili strukovnih medicinskih škola za profesije medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske iz 2004., br.110, pos. 1170 te iz 2010., br.65, pos. 420); ili

ii. članku 53.3 točki 3. Zakona od 15. srpnja 2011. o profesijama medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske iz 2011., br.174, pos. 1039) i Uredbi ministra zdravstva od 14. lipnja 2012. o podrobnim uvjetima provođenja visokog obrazovanja za medicinske sestre i primalje, koje imaju svjedodžbu o završenoj srednjoj školi (završni ispit – matura) i diplomantice su srednje medicinske škole ili osposobljavanja nakon srednje škole za profesije medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske iz 2012., pos. 770), za potrebe provjere je li stupanj znanja i sposobnosti dotične primalje usporediv sa znanjem i sposobnostima primalja koje imaju kvalifikacije koje su za Poljsku navedene u Prilogu V. točki 5.2.2.”

Odjeljak 7.

Farmaceut

Članak 44.

Izobrazba farmaceuta

1. Prijem u studij stručne izobrazbe farmaceuta podliježe posjedovanju diplome ili svjedodžbe koja omogućuje pristup dotičnim studijima u državi članci, na sveučilištima i visokoškolskim ustanovama priznatog istovjetnog stupnja

2. Dokazom o formalnoj osposobljenosti za farmaceuta potvrđuje se osposobljavanje u trajanju od najmanje pet godina, koje uz to može biti izraženo istovjetnim bodovima ECTS, i koje obuhvaća najmanje:

(a) četiri godine redovnog teoretskog i praktičnog osposobljavanja u punoj nastavnoj satnici na sveučilištu ili na visokom učilištu kojem se priznaje istovjetan stupanj ili koje je pod nadzorom sveučilišta;

(b) tijekom ili na kraju teoretskog i praktičnog osposobljavanja, šestomjesečni pripravnički staž u javnoj ljekarni ili u bolnici pod nadzorom farmaceutskog odjela te bolnice.

Osposobljavanje iz ovog stavka uključuje najmanje program opisan u Prilogu V. točki 5.6.1. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c o izmjeni popisa utvrđenog u Prilogu V. točki 5.6.1. kako bi ga prilagodila znanstvenom i tehničkom napretku, uključujući razvoj farmakološke prakse.

Izmjene iz drugog podstavka nemaju za posljedicu izmjenu postojećih osnovnih zakonskih načela država članica u vezi sa strukturom profesije koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe. Pri takvim se izmjenama poštuje odgovornost država članica za ustroj obrazovnih sustava, kao što je utvrđeno u članku 165. stavku 1. UFEU-a.

3. Izobrazba farmaceuta daje jamstvo da je dotična osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

(a) primjereno poznavanje lijekova i tvari koje se koriste u proizvodnji lijekova;

(b) primjereno poznavanje farmaceutske tehnologije i fizikalnog, kemijskog, biološkog, mikrobiološkog testiranja medicinskih proizvoda;

(c) primjereno poznavanje metabolizma i učinaka medicinskih proizvoda i djelovanja toksičnih tvari, te korištenje medicinskih proizvoda;

(d) primjereno znanje za procjenu znanstvenih podataka u vezi lijekova kako bi se na temelju ovog znanja mogle dostaviti odgovarajući podaci;

(e) odgovarajuće poznavanje zakonskih i drugih zahtjeva povezanih s farmaceutskom praksom.

Članak 45.

Obavljanje stručnih djelatnosti farmaceuta

1. U svrhu ove direktive, djelatnosti farmaceuta su djelatnosti koji podliježu posjedovanje profesionalnih kvalifikacija, u jednoj ili više država članica, da bi se tim djelatnostima moglo pristupiti i obavljati ih, a djelatnosti su dostupne osobama koje posjeduju dokaz o formalnim kvalifikacijama naveden u Prilogu V., točki 5.6.2.

2. Države članice osiguravaju da osobe koje posjeduju dokaz o formalnoj osposobljenosti iz farmacije sveučilišnog stupnja ili stupnja koji je priznat kao istovjetan ispunjavaju uvjete iz članka 44. i da imaju pravo na pristup i obavljanje barem sljedećih djelatnosti pod uvjetom da zadovoljavaju, gdje je to prikladno, zahtjeve za dodatnim stručnim iskustvom:

(a) priprema farmaceutskog oblika lijekova;

(b) izrada i testiranje lijekova;

(c) testiranje medicinskih proizvoda u laboratorijima za testiranje lijekova;

(d) skladištenje, čuvanje i distribucija lijekova na veliko;

(e) nabava, priprema, testiranje, skladištenje, distribucija i izdavanje sigurnih i djelotvornih lijekova tražene kvalitete u javnim ljekarnama;

(f) priprema, testiranje, skladištenje i izdavanje sigurnih i djelotvornih lijekova tražene kvalitete u bolnicama;

(g) informiranje i savjetovanje o samim lijekovima, uključujući i o njihovoj primjerenosti upotrebi

(h) izvještavanje nadležnih tijela o neželjenim učincima farmaceutskih proizvoda;

(i) podrška na individualnoj osnovi za pacijente koji si sami daju lijek;

(j) doprinos lokalnim i nacionalnim kampanjama javnog zdravlja.

3. Ukoliko država članica uvjetuje pristup ili obavljanje poslova farmaceuta dodatnim stručnim iskustvom, pored posjedovanja dokaza o formalnim kvalifikacijama iz Priloga V., točke 5.6.2., ta država članica kao dovoljan dokaz, u vezi s tim, priznaje dokaze koje izdaju nadležna tijela u matičnoj državi članici koja navodi da je dotična osoba zaposlena na tim poslovima u matičnoj državi članici tijekom približnog razdoblja.

4. Priznanje iz stavka 3. ne važi za dvogodišnje razdoblje stručnog iskustva koje se traži u Velikom Vojvodstvu Luksemburg za dodjelu državne koncesije u javnoj farmaciji.

5. Ukoliko je država članica dana 16. rujna 1985. imala uspostavljen natjecateljski sustav ispitivanja u namjeri da između imatelja iz stavka 2. odabere one koji će postati vlasnici novih ljekarna, čije je osnivanje u skladu s nacionalnim sustavom zemljopisne podjele, ta država članica može, uz odstupanje od članka 1., nastaviti sa takvim ispitivanjem i tražiti od državljana država članica koji posjeduju dokaz o formalnim kvalifikacijama za farmaceuta iz Priloga V., točke 5.6.2., ili za koje važe odredbe članka 23., da sudjeluju u takvim natjecateljskim sustavima.

Odjeljak 8.

Arhitekt

Članak 46.

Osposobljavanje arhitekata

1. Osposobljavanje arhitekata obuhvaća:

(a) ukupno najmanje pet godina redovnog studija na sveučilištu ili usporedivoj obrazovnoj ustanovi, koje se završava uspješno položenim ispitom sveučilišnog tipa; ili

(b) najmanje četiri godine redovnog studija na sveučilištu ili sličnoj obrazovnoj ustanovi, koje se završava uspješno položenim ispitom sveučilišnog tipa, uz priloženu potvrdu o završetku dvogodišnjeg stručnog pripravničkog staža u skladu sa stavkom 4.

2. Arhitektura mora biti glavni element studija iz stavka 1. Studij uravnoteženo pokriva teoretske i praktične aspekte arhitektonskog osposobljavanja i osigurava stjecanje najmanje sljedećeg znanja, vještina i kompetencija:

(a) sposobnost arhitektonskog projektiranja koje ispunjava estetske i tehničke zahtjeve;

(b) odgovarajuće poznavanje povijesti arhitekture i teorija te povezanih umjetnosti, tehnologija i društvenih znanosti;

(c) poznavanje lijepih umjetnosti kod utjecaja na kvalitetu arhitektonskog projektiranja;

(d) odgovarajuće poznavanje urbanizma, planiranja i vještina uključenih u proces planiranja;

(e) razumijevanje odnosa između ljudi i građevina, između građevina i njihovog okruženja te razumijevanje potrebe da se građevine i prostor međusobno prilagode ljudskim potrebama i mjerama;

(f) razumijevanje profesije i uloge arhitekta u zajednici, posebno kod pripreme idejnih osnova koje uvažavaju društvene čimbenike;

(g) razumijevanje metoda istraživanja i metoda za pripremu idejnog plana projekta;

(h) razumijevanje strukturnih, arhitektonskih i građevinskih problema povezanih s građevinskim planiranjem;

(i) odgovarajuće poznavanje fizikalnih problema i tehnologija te funkcije zgrada kako bi njihova unutrašnjost pružala udobnost i zaštitu od klimatskih utjecaja u okviru održivog razvoja;

(j) potrebne vještine projektiranja, koje omogućuju ispunjavanje zahtjeva korisnika u okviru granica određenih troškovnim čimbenicima i građevinskim propisima;

(k) odgovarajuće poznavanje djelatnosti, organizacije, propisa i postupaka koji su uključeni u realizaciju projektnih osnova i za povezivanje planova u sustav cjelovitog prostornog planiranja.

3. Broj godina akademskog studija iz stavaka 1. i 2. može osim toga biti izražen istovjetnim bodovima ECTS.

4. Stručni pripravnički staž iz stavka 1. točke (b) odvija se tek nakon završene prve tri godine studija. Najmanje godina dana stručnog pripravničkog staža je nadogradnja znanja, vještina i kompetencija stečenih tijekom studija iz stavka 2. Stoga se stručni pripravnički staž odvija pod nadzorom osobe ili tijela koja su nadležna tijela države članice domaćina za to ovlastila. Takav nadzirani pripravnički staž može se odvijati u bilo kojoj zemlji. Stručni pripravnički staž ocjenjuje nadležno tijelo u državi članici domaćinu.”

Članak 47.

Odstupanje od uvjeta osposobljavanja arhitekata

Odstupajući od članka 46. sljedeće se također priznaje kao sukladno članku 21.: osposobljavanje koje je dio programa socijalnih poboljšanja ili izvanrednog sveučilišnog studija koji ispunjava zahtjeve iz članka 46. stavka 2., što se potvrđuje ispitom iz arhitekture koji položi stručnjak koji je sedam ili više godina radio u području arhitekture, pod nadzorom arhitekta ili arhitektonskog ureda. Taj ispit mora biti na sveučilišnom stupnju i istovjetan završnom ispitu iz članka 46. stavka 1. točke (b).”

Članka 48.

Izvođenje stručnih poslova arhitekata

1. U svrhu ove direktive, profesionalne djelatnosti arhitekta su djelatnosti koje se redovito izvršavaju na temelju službenog nazva "arhitekt".
2. Državljeni države članice, koji su ovlašteni da mogu koristiti taj naziv u skladu sa zakonom, koji ovlašćuje nadležno tijelo države članice da dodijeli taj naziv državljanima država članica koji se posebno ističu kvalitetom svoga rada na području arhitekture, smatrati će se da zadovoljavaju uvjete koji se traže za izvođenje djelatnosti arhitekta, pod profesionalnim nazivom "arhitekt". Potvrda koju takvim osobama izda matična država članica, se smatra da potvrđuje arhitektonsku vrstu aktivnosti dotičnih osoba.

Članak 49.

Stečena prava specifična za arhitekate

1. Svaka država članica prihvaća dokaz o formalnim kvalifikacijama za arhitekate naveden u Prilogu VI., točki 6., koji izda druga država članica, a koji potvrđuje program osposobljavanja koji je počeo najkasnije u referentnoj akademskoj godini iz tog Priloga, čak i ako on ne ispunjava minimum zahtjeva iz članka 46., a u svrhu pristupanja i izvođenja profesionalnih djelatnosti arhitekta takvim dokazima one na svom teritoriju priznaju isti učinak kao dokazima o formalnim kvalifikacijama za arhitekta, koje je sama izdala.

U takvim se okolnostima priznaju potvrde koje izdaju nadležna tijela Savezne Republike Njemačke koje potvrđuju da su dokazi o formalnim kvalifikacijama koja su nakon 8. svibnja 1945. izdala nadležna tijela Demokratske Republike Njemačke, istovjetna takvim dokazima.

1.a Stavak 1. također se primjenjuje na dokaz o formalnoj osposobljenosti arhitekta naveden u Prilogu V. ako je osposobljavanje započelo prije 18. siječnja 2016.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., svaka država članica priznaje sljedeće dokaze o formalnim kvalifikacijama, te im u svrhu pristupanja i obavljanja profesionalnih djelatnosti arhitekate, priznanje isti učinak na svom teritoriju, kao dokaz o formalnim kvalifikacijama koje sama izdaje: potvrde koje državljanima država članica izdaju države članice koje su usvojile pravila koja reguliraju pristupanje i obavljanje djelatnosti arhitekta na sljedeće datume

(a) 1. siječnja 1995. za Austriju, Finsku i Švedsku;

(b) 1. svibnja 2004. za Češku, Estoniju, Cipar, Latviju, Litvu, Mađarsku, Maltu, Poljsku, Sloveniju i Slovačku.;

(c) 5. kolovoza 1987. za ostale države članice.

Potvrde iz stavka 1. potvrđuju da je imatelj bio ovlašten najkasnije do toga datuma koristiti profesionalni naziv arhitekta i da je bio uistinu zaposlen u okviru tih uloga, na dotičnim poslovima, najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina prije izdavanja potvrde.

3. Svaka država članica sljedećim dokazima priznaje isti učinak na svojem državnom području kao dokazima o formalnoj osposobljenosti koje sama izdaje u svrhu pristupa profesionalnim djelatnostima arhitekta i njihova obavljanja: dokaz završenog osposobljavanja koje je postojalo 5. kolovoza 1985. i započeto je najkasnije 17. siječnja 2014., a pružali su ga ‚Fachhochschulen‘ u Saveznoj Republici Njemačkoj u trajanju od tri godine te koje ispunjava uvjete iz članka 46. stavka 2. i omogućuje pristup djelatnostima iz članka 48. u toj državi članici pod profesionalnim nazivom ‚arhitekt‘, ako je nakon tog osposobljavanja uslijedilo četverogodišnje stručno iskustvo u Saveznoj Republici Njemačkoj, što se potvrđuje potvrdom koju izdaje nadležno tijelo kod koje je registriran arhitekt koji želi imati koristi od odredaba ove Direktive.

Poglavlje III.A

Automatsko priznavanje na temelju zajedničkih načela osposobljavanja

Članak 49.a

Zajednički okvir osposobljavanja

1. Za potrebe ovog članka ‚zajednički okvir osposobljavanja‘ znači zajednički skup minimalnog znanja, vještina i kompetencija potrebnih za obavljanje određene profesije. Zajednički okvir osposobljavanja ne zamjenjuje nacionalne programe osposobljavanja osim ako država članica odluči drugačije prema nacionalnom pravu. Za potrebe pristupa profesiji i njezinog obavljanja u državama članicama koje reguliraju tu profesiju, država članica priznaje dokazima o stručnim kvalifikacijama stečenima na temelju takvog okvira jednaku valjanost na svojem državnom području kao dokazima o formalnoj osposobljenosti koje sama izdaje, pod uvjetom da takav okvir ispunjava uvjete utvrđene u stavku 2.

2. Zajednički okvir osposobljavanja u skladu je sa sljedećim uvjetima:

(a) zajednički okvir osposobljavanja omogućava većem broju stručnjaka mobilnost po državama članicama;

(b) profesija na koju se primjenjuje zajednički okvir osposobljavanja, ili obrazovanje i osposobljavanje koji dovode do profesije, regulirani su u najmanje jednoj trećini država članica;

(c) zajednički skup znanja, vještina i kompetencija spaja znanja, vještine i kompetencije potrebne u sustavima obrazovanja i osposobljavanja primjenjivima u najmanje jednoj trećini država članica; nevažno je jesu li znanja, vještine ili kompetencije stečene kao dio općeg osposobljavanja na sveučilištu ili instituciji višeg obrazovanja ili kao dio strukovnog osposobljavanja;

(d) zajednički okvir osposobljavanja temelji se na razinama EQF-a, kako je definiran u Prilogu II. Preporuci Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o uspostavi europskog okvira kvalifikacija za cjeloživotno učenje (*);

(e) dotična profesija nije niti obuhvaćena drugim zajedničkim okvirom osposobljavanja niti se automatski priznaje u okviru poglavlja III. glave III.;

(f) zajednički okvir osposobljavanja pripremljen je nakon prikladnog transparentnog postupka, što uključuje i relevantne zainteresirane strane iz država članica ako profesija nije regulirana;

(g) zajednički okvir osposobljavanja omogućava državljanima bilo koje države članice da ispune uvjete za stjecanje stručnih kvalifikacija u tom okviru bez potrebe da prije toga budu članovi bilo koje strukovne organizacije ili prijavljeni pri takvoj organizaciji.

3. Predstavničke strukovne organizacije na razini Unije, kao i nacionalne strukovne organizacije ili nadležna tijela iz najmanje jedne trećine država članica mogu Komisiji podnijeti prijedloge za zajedničke okvire osposobljavanja koji ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 2.

4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c kako bi uspostavila zajednički okvir osposobljavanja za određenu profesiju na temelju uvjeta utvrđenih u stavku 2. ovog članka.

5. Država članica oslobođena je obveze uvođenja zajedničkog okvira osposobljavanja iz stavka 4. na svojem državnom području i obveze automatskog priznavanja stručnih kvalifikacija stečenih unutar tog zajedničkog okvira osposobljavanja ako se ispuni jedan od sljedećih uvjeta:

(a) na njezinom državnom području ne postoje institucije obrazovanja ili osposobljavanja koje nude takvo osposobljavanje za dotičnu profesiju;

(b) uvođenje zajedničkog okvira osposobljavanja nepovoljno bi utjecalo na organizaciju sustava obrazovanja i stručnog osposobljavanja;

(c) postoje znatne razlike između zajedničkog okvira osposobljavanja i osposobljavanja koje se zahtijeva na njezinom državnom području, što uključuje ozbiljan rizik za javnu politiku, javnu sigurnost, javno zdravlje ili sigurnost primatelja usluga ili za zaštitu okoliša.

6. Države članice u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz stavka 4. obavješćuju Komisiju i ostale države članice o:

(a) nacionalnim kvalifikacijama, te prema potrebi nacionalnim profesionalnim nazivima, koji su u skladu sa zajedničkim okvirom osposobljavanja; ili

(b) svakom korištenju oslobođenja navedenom u stavku 5., zajedno s obrazloženjem o tome koji od uvjeta iz tog stavka su ispunjeni. Komisija u roku od tri mjeseca može zatražiti dodatno obrazloženje ako smatra da država članica nije pružila opravdanje da je jedan od ovih uvjeta ispunjen ili je opravdanje bilo nedovoljno. Država članica na svaki takav zahtjev odgovara u roku od tri mjeseca.

Komisija može donijeti provedbeni akt za izradu popisa nacionalnih stručnih kvalifikacija i nacionalnih profesionalnih naziva koji imaju korist od automatskog priznavanja unutar zajedničkog okvira osposobljavanja donesenog u skladu sa stavkom 4.

7. Ovaj se članak također primjenjuje na specijalizacije profesije, pod uvjetom da se takve specijalizacije tiču profesionalnih djelatnosti pristup kojima je, kao i obavljanje istih, regulirano u državama članicama, ako profesija već podliježe automatskom priznavanju u okviru poglavlja III. glave III., ali ne i dotična specijalizacija

Članak 49.b

Zajednički testovi osposobljenosti

1. Za potrebe ovog članka, „zajednički test osposobljenosti” znači standardizirana provjera osposobljenosti koja je dostupna u državama članicama sudionicama i rezervirana za nositelje određenih stručnih kvalifikacija. Uspješno polaganje takvog ispita u državi članici omogućava nositelju određenih stručnih kvalifikacija da obavljaju profesiju u svakoj dotičnoj državi članici domaćinu pod istim uvjetima kao nositelji stručnih kvalifikacija stečenih u toj državi članici.

2. Zajednički test osposobljenosti u skladu je sa sljedećim uvjetima:

(a) zajednički test osposobljenosti omogućava većem broju stručnjaka mobilnost po državama članicama;

(b) profesija na koju se zajednički test osposobljenosti primjenjuje, ili obrazovanje i osposobljavanje koji dovode do dotične profesije, regulirani su u najmanje jednoj trećini država članica; HR L 354/160 Službeni list Europske unije 28.12.2013

(c) zajednički test osposobljenosti pripremljen je nakon prikladnog transparentnog postupka, što uključuje i relevantne zainteresirane strane iz država članica ako profesija nije regulirana;

(d) zajednički test osposobljenosti omogućava državljanima bilo koje države članice da sudjeluju u takvom testiranju i praktičnoj organizaciji takvih testova u državama članicama bez potrebe da prije toga budu članovi bilo koje strukovne organizacije ili prijavljeni pri takvoj organizaciji.

3. Predstavničke strukovne organizacije na razini Unije, kao i nacionalne strukovne organizacije ili nadležna tijela iz najmanje jedne trećine država članica mogu Komisiji podnijeti prijedloge za zajedničke testove osposobljenosti koji ispunjavaju uvjete utvrđene u stavku 2.

4. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 57.c kako bi odredila sadržaj zajedničkog testa osposobljenosti i uvjeta potrebnih za sudjelovanje u testiranju i uspješno polaganje testa.

5. Država članica oslobođena je obveze organiziranja zajedničkog testa osposobljenosti iz stavka 4. na svojem državnom području i obveze automatskog priznavanja kvalificiranih stručnjaka koji su položili zajednički test osposobljenosti ako se ispuni jedan od sljedećih uvjeta:

(a) dotična profesija nije regulirana na njezinom državnom području;

(b) sadržaj zajedničkog testa osposobljenosti neće dovoljno ublažiti ozbiljan rizik za javno zdravlje ili sigurnost primatelja usluga, koji su relevantni na njezinom državnom području;

(c) sadržaj zajedničkog testa osposobljenosti učinio bi pristup profesiji znatno manje privlačnim u usporedbi s nacionalnim zahtjevima.

6. Države članice u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz stavka 4. obavješćuju Komisiju i druge države članice o:

(a) kapacitetu dostupnom za organiziranje takvih testova; ili

(b) svakom korištenju oslobođenja iz stavka 5, zajedno sa obrazloženjem koji od uvjeta iz tog stavka su ispunjeni. Komisija u roku od tri mjeseca može zatražiti dodatno obrazloženje ako smatra da država članica nije pružila opravdanje da je jedan od ovih uvjeta ispunjen ili je opravdanje bilo nedovoljno. Država članica na svaki takav zahtjev odgovara u roku od tri mjeseca.

Komisija može donijeti provedbeni akt u kojem bi se navele države članice u kojima će se organizirati zajednički testovi osposobljenosti usvojeni u skladu sa stavkom 4., učestalosti testova tijekom kalendarske godine i druge mjere potrebne za organizaciju zajedničkih testova osposobljenosti u državama članicama.

POGLAVLJE IV.

Zajedničke odredbe o ustroju

Članak 50.

Dokumentacija i formalnosti

1. Kad nadležno tijelo države članice domaćina odlučuje o primjeni ovlaštenja za obavljanje dotične regulirane profesije, na temelju ove Glave ta nadležna tijela mogu zahtijevati dokumente i potvrde navedene u Prologu VII.

Do datuma kad se podnose dokumenti iz Priloga VII., točke 1, (d), (e) i (f), oni ne smiju biti stariji od tri mjeseca.

Države članice, tijela i druge pravne osobe jamče povjerljivost podataka koje prime.

2. U slučaju opravdanih sumnji, država članica domaćin može tražiti od nadležnih tijela države članice potvrdu o autentičnosti potvrde i dokaza o formalnim kvalifikacijama izdanih u drugoj državi članici kao i, kad je to promjenjivo, potvrdu činjenice da korisnik ispunjava, u svrhu Poglavlja III. ove Glave, minimalne uvjete izobrazbe navedene u člancima 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 i 46.

3. U slučajevima opravdane sumnje, kad je dokaz o formalnim kvalifikacijama utvrđen u članku 3. stavku 1. točki (c), izdalo nadležno tijelo države članice, a uključuje izobrazbu primljenu u cijelosti ili djelomičnu, u organizaciji zakonski ustanovljenoj na teritoriju druge države članice, država članica domaćin ima pravo potvrditi kod nadležnih tijela države članice njegovo porijeklo.

(a) da li je program osposobljavanja u ustanovi koja je izvela osposobljavanje formalno potvrdila obrazovna ustanova organizirana u državi članci porijekla;

(b) da li je dokaz o formalnim izdanim kvalifikacijama jednak onome koji bi bio izdan da je studij u cijelosti izveden u državi članici, koja je izdala dokaz; i

(c) da li dokaz o formalnim kvalifikacijama daje jednaka profesionalna prava na teritoriju države članice koja je izdala dokaze.

3.a U slučaju opravdanje sumnje država članica domaćin može zahtijevati od nadležnog tijela države članice potvrdu činjenice da podnositelju zahtjeva nije prekinuto ili zabranjeno obavljanje profesije zbog teže povrede pravila struke ili osude za kazneno djela povezano s obavljanjem njegovih profesionalnih djelatnosti.

3.b Razmjena informacija između nadležnih tijela različitih država članica

4. Kad matična država članica traži od svojih državljana da svečano zaprisegnu ili da dadu zaprisegnutu izjavu, kako bi im bio dozvoljen pristup reguliranim profesijama; a kad tekst te prisege ili izjave ne mogu koristiti državljani drugih država članica, država članica domaćin se mora pobrinuti da dotične osobe mogu koristiti odgovarajući istovjetni tekst.

Članak 51.

Postupak uzajamnog priznavanja stručnih kvalifikacija

1. Nadležna vlast države članice domaćina potvrđuje primitak zahtjeva u roku jednog mjeseca od dana primitka i u slučaju nepotpune dokumentacije obavještava o tome podnositelja zahtjeva.

2. Nadležne vlasti države članice moraju obaviti postupak provjere zahtjeva za dobivanje odobrenja za obavljanje zakonski uređenih profesija što je brže moguće, te donijeti propisno obrazloženu odluku, u svakom slučaju u roku tri mjeseca od dana kada podnositelj zahtjeva preda potpunu dokumentaciju. Međutim, ovaj se rok može produžiti za mjesec dana u slučajevima koji potpadaju pod Poglavlje I. i II. ove Glave.

3. Odluka, ili nedonošenje odluke u predviđenom roku, može biti predmet žalbe prema nacionalnom pravu.

Članak 52.

Korištenje profesionalnih titula

1. Ako je, u državi članici domaćinu, korištenje profesionalnih titula za neku od djelatnosti unutar predmetne profesije zakonski uređeno, državljani drugih država članica koji su ovlaštteni za obavljanje zakonski uređene profesije na temelju Glave III., koriste profesionalne titule države članice domaćina koje odgovaraju toj profesiji u toj državi članici te koriste odgovarajuće kratice.

2. Kada je u državi članici domaćinu određenu profesiju zakonski uredila neka udruga ili organizacija u smislu članka 3. stavka 2., državljanima država članica nije dopušteno koristiti profesionalnu titulu koju izdaje ta organizacija ili udruga, kao ni odgovarajuću kraticu, ukoliko ne podnesu dokaze da su članovi te udruge ili organizacije.

Ako je članstvo u nekoj udruzi ili organizaciji uvjetovano određenim kvalifikacijama, to joj je, u odnosu na državljane drugih država članica koji posjeduju stručne kvalifikacije, dozvoljeno samo pod uvjetima koji su određeni ovom direktivom.

3. Država članica ne može rezervirati korištenje profesionalnog naziva za nositelje stručnih kvalifikacija ako nije o udruzi ili organizaciji obavijestila Komisiju i druge države članice u skladu s člankom 3. stavkom 2.

GLAVA IV

DETALJNA PRAVILA ZA BAVLJENJE PROFESIJOM

Članak 53.

Znanje jezika

1. Stručnjaci kojima su priznate stručne kvalifikacije moraju znati jezike koji su potrebni za obavljanje profesije u zemlji članici domaćinu.

2. Država članica osigurava da su sve kontrole koje provodi nadležno tijelo ili koje se provode pod njegovim nadzorom, za kontrolu usklađenosti s obvezom iz stavka 1., ograničene na znanje jednog službenog jezika države članice domaćina ili jednog administrativnog jezika države članice domaćina, pod uvjetom da je on također službeni jezik Unije.

3. Kontrole koje se provode u skladu sa stavkom 2. mogu se nametnuti ako profesija koja će se obavljati utječe na sigurnost pacijenata. Kontrole se mogu nametnuti za druge profesije u slučajevima u kojima postoji ozbiljna i konkretna sumnja o dostatnosti stručnjakova znanja jezika u odnosu na profesionalne djelatnosti koje taj stručnjak namjerava obavljati.

Kontrole se mogu provoditi samo nakon izdavanja europske strukovne iskaznice u skladu s člankom 4.d ili nakon prepoznavanja stručnih kvalifikacija, ovisno o slučaju.

4. Sve kontrole znanja jezika razmjerne su djelatnosti koja će se obavljati. Dotični stručnjak ima pravo žalbe na takve kontrole prema nacionalnom pravu.”

Članak 54.

Korištenje akademskih titula

Ne dovodeći u pitanje članak 7. i 52., država članica domaćin osigurava odgovarajućim osobama pravo na korištenje akademskih titula koje su im dodijeljene u državi članici porijekla, kao i mogućih skraćenih oblika istih, na jeziku države članice porijekla. Država članica domaćin može zahtijevati da iza te titule slijedi naziv i adresa ustanove ili ispitnog povjerenstva koje ju je dodijelilo. Kada postoji mogućnost da se neka akademska titula države članice porijekla, u državi članici domaćinu zamijeni s titulom za koju je u toj državi potrebna dodatna izobrazba koju nositelj titule nije stekao, država članica domaćin može zahtijevati od te osobe da koristi akademsku titulu države članice porijekla na odgovarajući način, koji odredi država članica domaćin.

Članak 55.

Suglasnost fondova za zdravstveno osiguranje

Ne dovodeći u pitanje članak 5. stavak 1. i članak 6. prvi podstavak točka (b), države članice koje zahtijevaju od osoba koje su stekle stručne kvalifikacije na njihovom teritoriju da obave pripremnu fazu izobrazbe uz rad i/ili stjecanja stručnog iskustva kako bi dobile suglasnost fondova za zdravstveno osiguranje, oslobađaju ove obveze osobe koje su dokaze o profesionalnim kvalifikacijama za liječnike i stomatologe stekle u drugim državama članicama.

Članak 55.a.

Priznavanje stručnog pripravničkog staža

1. Ako se za pristup reguliranoj profesiji u matičnoj državi članici zahtijeva da je završen stručni pripravnički staž, nadležno tijelo matične države članice, prilikom razmatranja zahtjeva za odobrenje obavljanja regulirane profesije, priznaje stručni pripravnički staž obavljen u drugoj državi članici pod uvjetom da je pripravnički staž u skladu s objavljenim smjernicama iz stavka 2. te uzima u obzir stručni pripravnički staž obavljen u trećoj zemlji. Međutim, države članice mogu u nacionalnom zakonodavstvu odrediti razumno ograničenje trajanja dijela stručnog pripravničkog staža koji se može obaviti u inozemstvu.

2. Priznavanje stručnog pripravničkog staža ne zamjenjuje postojeće zahtjeve da se položi ispit kako bi se ostvario pristup dotičnoj profesiji. Nadležno tijelo objavljuje smjernice za organizaciju i priznavanje stručnog pripravničkog staža obavljenog u drugoj državi članici ili trećoj zemlji, posebno u vezi s ulogom nadzornika stručnog pripravničkog staža.

GLAVA V

ADMINISTRATIVNA SURADNJA I ODGOVORNOST PREMA GRAĐANIMA ZA PROVEDBU

Članak 56.

Nadležne vlasti

1. Nadležne vlasti države članice domaćina i države članice porijekla blisko će surađivati i uzajamno se pomagati kako bi olakšale primjenu ove direktive. Osigurat će povjerljivost informacija koje razmjenjuju.

2. Nadležna tijela države članice domaćina i matične države članice razmjenjuju podatke o poduzetim disciplinskim mjerama ili kaznenim sankcijama te bilo kakvim drugim teškim i posebnim okolnostima koje bi mogle utjecati na obavljanje djelatnosti iz ove Direktive. Pri tome poštuju pravila o zaštiti osobnih podataka predviđena u Direktivi 95/46/EZ i Direktivi 2002/58/EZ.

Država članica domaćin ispituje istinitost okolnosti i njene vlasti odlučuju o prirodi i opsegu istraživanja koja treba provesti te obavještavaju državu članicu domaćina o zaključcima koje su donijele na temelju dostupnih podataka.

2.a Za potrebe stavaka 1. i 2. nadležna tijela koriste sustav IMI.

3. Svaka će država članica, najkasnije 20. listopada 2007. godine, odrediti vlasti i tijela nadležne za izdavanje i primanje dokaza o formalnim kvalifikacijama i ostalih dokumenata ili podataka, te vlasti i tijela nadležne za zaprimanje zahtjeva i donošenje odluka iz ove direktive; i odmah će o tome obavijestiti ostale države članice i Komisiju.

4. Svaka država članica određuje koordinatora za djelatnosti nadležnih tijela iz stavka 1. i o tome obavještuje ostale države članice i Komisiju.

Dužnosti koordinatora su sljedeće:

(a) promicati jedinstvenu primjenu ove Direktive;

(b) sakupljati sve informacije koje su relevantne za primjenu ove Direktive, kao što su informacije o uvjetima pristupa reguliranim profesijama u državama članicama;

(c) razmatrati prijedloge za zajedničke okvire osposobljavanja i zajedničke testove osposobljenosti;

(d) razmjenjivati informacije i najbolje prakse u svrhu optimiziranja kontinuiranog profesionalnog razvoja u državama članicama;

(e) razmjenjivati informacije i najbolje prakse o primjeni kompenzacijskih mjera iz članka 14.

Za potrebe izvršavanja dužnosti iz točke (b) ovog stavka koordinatori mogu tražiti pomoć centara za pomoć iz članka 57.b.

Članak 56.a **Mehanizam upozoravanja**

1. Nadležna tijela države članice obavješćuju nadležna tijela svih ostalih država članica o stručnjaku kojemu su nacionalna nadležna tijela ili sudovi u cijelosti ili djelomično ograničili ili zabranili, čak i privremeno, obavljanje sljedećih profesionalnih djelatnosti na državnom području te države članice:

(a) doktor medicine i opće prakse koji posjeduje dokaz o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točaka 5.1.1. i 5.1.4.;

(b) doktor medicine specijalist koji posjeduje naziv iz Priloga V. točke 5.1.3.;

(c) medicinska sestra za opću zdravstvenu njegu koja posjeduje dokaz o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.2.2.;

(d) doktor dentalne medicine koji posjeduje dokaz o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.3.2.;

(e) zubar specijalist koji posjeduje dokaz o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.3.3.;

(f) veterinar koji posjeduje dokaz o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.4.2.;

(g) primalja koja posjeduje dokaz o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.5.2.;

(h) farmaceut koji posjeduje dokaz o formalnoj osposobljenosti iz Priloga V. točke 5.6.2.;

(i) nositelji svjedodžbi iz Priloga VII. točke 2. kojima se potvrđuje da je nositelj završio osposobljavanje koje ispunjava odgovarajuće minimalne uvjete iz članaka 24., 25., 31., 34., 35., 38., 40. odnosno 44., ali koje je započelo prije referentnih datuma kvalifikacija navedenih u Prilogu V. točkama 5.1.3., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2.;

(j) nositelji svjedodžbi o stečenim pravima iz članaka 23., 27., 29., 33., 33.a, 37., 43. i 43.a;

(k) drugi stručnjaci koji obavljaju djelatnosti koje utječu na sigurnost pacijenta ako stručnjak obavlja profesiju reguliranu u toj državi članici;

(l) stručnjaci koji obavljaju djelatnosti povezane s obrazovanjem maloljetnih osoba, uključujući i brigu o djeci i predškolsko obrazovanje, ako stručnjak obavlja profesiju reguliranu u toj državi članici.

2. Nadležna tijela šalju informacije iz stavka 1. upozorenjem putem sustava IMI najkasnije tri dana nakon dana donošenja odluke o ograničenju ili potpunoj ili djelomičnoj zabrani obavljanja profesionalne djelatnosti dotičnog stručnjaka. Informacija je ograničena na sljedeće:

(a) identitet stručnjaka;

(b) dotičnu profesiju;

(c) informacije o nacionalnom tijelu ili sudu koji donosi odluku o ograničenju ili zabrani;

(d) opseg ograničenja ili zabrane; i

(e) razdoblje tijekom kojeg se primjenjuje ograničenje ili zabrana.

3. Nadležna tijela dotične države članice najkasnije tri dana nakon dana donošenja sudske odluke upozorenjem putem sustava IMI obavješćuju nadležna tijela svih ostalih država članica o identitetu stručnjaka koji je podnio zahtjev za priznavanje kvalifikacija na temelju ove Direktive i za kojeg su potom sudovi utvrdili da je koristio krivotvorene dokaze o stručnim kvalifikacijama u ovom kontekstu.

4. Obrada osobnih podataka za potrebe razmjene informacija iz stavaka 1. i 3. izvršava se u skladu s Direktivom 95/46/EZ i Direktivom 2002/58/EZ. Obrada osobnih podataka od strane Komisije izvršava se u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001.

5. Nadležna tijela država članica obavješćuju se bez odgode kada zabrana ili ograničenje iz stavka 1. istekne. U tu svrhu od nadležnog tijela države članice koje šalje informacije u skladu sa stavkom 1. također se zahtijeva da obavijesti o datumu isteka i svakoj sljedećoj promjeni tog datuma.

6. Države članice osiguravaju da stručnjaci, u pogledu kojih se šalju upozorenja drugim državama članicama, budu pisanim putem obaviješteni o odlukama o upozorenju u isto vrijeme kad se o upozorenju odluči, da mogu u okviru nacionalnog prava podnijeti žalbu na odluku ili podnijeti zahtjev za ispravljanje takvih odluka i imaju pristup pravnim lijekovima u vezi sa bilo kakvom štetom koju su prouzročila lažna upozorenja poslana drugim državama članicama. U takvim se slučajevima navodi da odluka o upozorenju podliježe postupku koji je pokrenuo stručnjak.

7. Podaci o upozorenjima mogu se obrađivati u sustavu IMI sve dok su valjani. Upozorenja se brišu u roku od tri dana od dana donošenja odluke o poništenju ili od isteka zabrane ili ograničenja iz stavka 1.

8. Komisija donosi provedbene akte za primjenu mehanizma upozorenja. Ti provedbeni akti sadrže odredbe o tijelima koja imaju pravo slati i primati upozorenja te o povlačenju i okončanju upozorenja te o mjerama za osiguravanje sigurnosti obrade. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 58. stavka 2.

Članak 57.

Središnji internetski pristup informacijama

1. Države članice osiguravaju da su sljedeće informacije dostupne na internetu putem jedinstvenih kontaktnih točaka iz članka 6. Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (*) te da se redovito ažuriraju:

(a) popis svih reguliranih profesija u državi članici uključujući i kontakt podatke nadležnih tijela za svaku reguliranu profesiju i centre za pomoć iz članka 57.b;

(b) popis profesija za koje je dostupna europska strukovna iskaznica, funkcioniranje te iskaznice, uključujući sve povezane naknade koje stručnjaci trebaju platiti te nadležna tijela koja izdaju tu iskaznicu;

(c) popis svih profesija za koje država članica primjenjuje članak 7. stavak 4. na temelju nacionalnih zakona i drugih propisa;

(d) popis reguliranog obrazovanja i osposobljavanja te osposobljavanja s posebnom strukturom iz članka 11. točke (c) podtočke ii.;

(e) zahtjeve i postupke iz članaka 7., 50., 51. i 53. za profesije regulirane u državi članici, uključujući sve povezane naknade koje plaćaju građani i dokumente koje građani podnose nadležnim tijelima;

(f) pojediniosti o tome kako se u okviru nacionalnih zakona i drugih propisa može žaliti na odluke nadležnih tijela donesene na temelju ove Direktive.

2. Države članice osiguravaju da se informacije iz stavka 1. pružaju korisnicima na jasan i sveobuhvatan način, da su lako dostupne na daljinu i elektroničkim putem te da se redovito ažuriraju.

3. Države članice osiguravaju da se na svaki zahtjev za informaciju upućen jedinstvenoj kontaktnoj točki odgovori što je prije moguće.

4. Države članice i Komisija poduzimaju popratne mjere kako bi potaknule jedinstvene kontaktne točke da se informacije iz stavka 1. omoguće i na drugim službenim jezicima Unije. To ne utječe na zakonodavstvo država članica o upotrebi jezika na njihovom državnom području.

5. Države članice surađuju međusobno i s Komisijom za potrebe provedbe stavaka 1., 2. i 4.

(*) SL L 376, 27.12.2006., str. 36.”

Članak 57.a

Postupci elektroničkim putem

1. Države članice osiguravaju da se svi zahtjevi, postupci i formalnosti vezani za pitanja obuhvaćena ovom Direktivom mogu jednostavno ispuniti, na daljinu i elektroničkim putem, pomoću odgovarajućih jedinstvenih kontaktnih točaka ili odgovarajućih nadležnih tijela. To ne sprečava nadležna tijela država članica da zatraže ovjerene preslike u kasnijoj fazi u slučaju opravdanih sumnji i kada je to strogo neophodno.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se na izvršavanje razdoblja prilagodbe ili provjere osposobljenosti.

3. Ako je opravdano da država članica traži napredne elektroničke potpise, kako su definirani u članku 2. točki 2. Direktive 1999/93/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 1999. o okviru Zajednice za elektroničke potpise (*), za ispunjavanje postupaka iz stavka 1. ovog članka, države članice prihvaćaju elektroničke potpise u skladu s Odlukom Komisije 2009/767/EZ od 16. listopada 2009. o utvrđivanju mjera za olakšavanje upotrebe postupaka elektroničkim putem pomoću jedinstvenih kontaktnih točaka u okviru Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uslugama na unutarnjem tržištu (**) i omogućavaju tehnička sredstva za obradu dokumenata naprednim elektroničkim potpisom u formatima koji su definirani u Odluci Komisije 2011/130/EU od 25. veljače 2011. o utvrđivanju minimalnih uvjeta za prekograničnu obradu dokumenata koje su elektronički potpisala nadležna tijela u okviru Direktive 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o uslugama na unutarnjem tržištu (***) .

4. Svi se postupci provode u skladu s člankom 8. Direktive 2006/123/EZ u vezi s jedinstvenim kontaktnim točkama. Postupovna vremenska ograničenja određena u članku 7. stavku 4. i članku 51. ove Direktive započinju od trenutka kada građanin podnese zahtjev ili bilo koji dokument koji nedostaje jedinstvenoj kontaktnoj točki ili izravno odgovarajućem nadležnom tijelu. Bilo koji zahtjev za ovjerene preslike iz stavka 1. ovog članka ne smatra se zahtjevom za dokumente koji nedostaju.

Članak 57.b

Centri za pomoć

1. Svaka država članica najkasnije do 18. siječnja 2016. određuje centar za pomoć u čijoj je nadležnosti pružanje pomoći građanima, kao i centrima za pomoć drugih država članica, u vezi s priznavanjem stručnih kvalifikacija predviđenih u ovoj Direktivi, uključujući i davanje informacija o nacionalnom zakonodavstvu kojim su uređene profesije i njihovo obavljanje, socijalnom zakonodavstvu i, po potrebi, etičkim pravilima.

2. Centri za pomoć u državama članicama domaćinima pomažu građanima u korištenju prava koja su im dodijeljena ovom Direktivom u suradnji, po potrebi, s centrom za pomoć u matičnoj državi članici i nadležnim tijelima i jedinstvenim kontaktnim točkama u državi članici domaćinu.

3. Od svakog nadležnog tijela u matičnoj državi članici ili državi članici domaćinu zahtijeva se da u potpunosti surađuje s centrom za pomoć u državi članici domaćinu i po potrebi u matičnoj državi članici te da pruža sve relevantne informacije o pojedinačnim slučajevima takvim centrima za pomoć na njihov zahtjev i pod uvjetom da se poštuju pravila o zaštiti podataka u skladu s Direktivom 95/46/EZ i Direktivom 2002/58/EZ.

4. Na zahtjev Komisije centri za pomoć obavješćuju Komisiju o rezultatima upita koje razmatraju

Članak 57.c **Izvršavanje ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 3. stavka 2. trećeg podstavka, članka 20., članka 21. stavka 6. drugog podstavka, članka 21.a stavka 4., članka 25. stavka 5, članka 26. drugog stavka, članka 31. stavka 2. drugog podstavka, članka 34. stavka 2. drugog podstavka, članka 35. stavaka 4. i 5, članka 38. stavka 1. drugog podstavka, članka 40. stavka 1. trećeg podstavka, članka 44. stavka 2. drugog podstavka, članka 49.a stavka 4. i članka 49.b stavka 4. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 17. siječnja 2014. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti automatski se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 3. stavka 2. trećeg podstavka, članka 20, članka 21. stavka 6. drugog podstavka, članka 21.a stavka 4., članka 25. stavka 5., članka 26. drugog stavka, članka 31. stavka 2. drugog podstavka, članka 34. stavka 2. drugog podstavka, članka 35. stavaka 4. i 5, članka 38. stavka 1. drugog podstavka, članka 40. stavka 1. trećeg podstavka, članka 44. stavka 2. drugog podstavka, članka 49.a stavka 4. i članka 49.b stavka 4. Europski parlament ili Vijeće mogu u svakom trenutku opozvati. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv proizvodi učinke dan nakon objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 3. stavka 2. trećeg podstavka, članka 20., članka 21. stavka 6. drugog podstavka, članka 21.a stavka 4., članka 25. stavka 5., članka 26. drugog stavka, članka 31. stavka 2. drugog podstavka, članka 34. stavka 2. drugog podstavka, članka 35. stavaka 4. i 5, članka 38. stavka 1. drugog podstavka, članka 40. stavka 1. trećeg podstavka, članka 44. stavka 2. drugog podstavka, članka 49.a stavka 4. i članka 49.b stavka 4. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće uložiti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 58.

Odborski postupak

1. Komisiji pomaže Odbor za priznavanje stručnih kvalifikacija. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak, primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 59.

Transparentnost

1. Države članice dostavljaju Komisiji popis postojećih reguliranih profesija, podrobno navodeći djelatnosti obuhvaćene svakom profesijom, te popis reguliranih obrazovanja i osposobljavanja, te osposobljavanja s

posebnom strukturom, iz članka 11. točke (c) podtočke ii., na njihovu državnom području do 18. siječnja 2016. Moguće promjene na tim popisima također se dostavljaju Komisiji bez nepotrebnog odlaganja. Komisija uspostavlja i održava javno dostupnu bazu podataka reguliranih profesija, uključujući opći opis djelatnosti obuhvaćenih svakom profesijom.

2. Do 18. siječnja 2016., države članice dostavljaju Komisiji popis profesija za koje je potrebna prethodna provjera kvalifikacija u skladu s člankom 7. stavkom 4. Države članice Komisiji daju posebno obrazloženje za unos svake pojedine profesije na taj popis.

3. Države članice provjeravaju jesu li zahtjevi na temelju njihovog pravnog sustava koji ograničavaju pristup profesiji ili obavljanje profesije nositeljima određene stručne kvalifikacije, uključujući korištenje profesionalnih naziva i profesionalne djelatnosti dopuštene u okviru takvog naziva, koji se u ovom članku nazivaju 'zahtjevima', u skladu sa sljedećim načelima:

(a) zahtjevi ne smiju biti ni neposredno niti posredno diskriminacijski na temelju nacionalnosti ili boravišta;

(b) zahtjevi moraju biti opravdani prevladavajućim razlozima općeg interesa;

(c) zahtjevi moraju biti prikladni za osiguravanje postizanja zadanog cilja i ne smiju prelaziti ono što je potrebno za postizanje tog cilja.

4. Stavak 1. također se primjenjuje na profesije koje u državi članici reguliraju udruženja ili organizacije u smislu članka 3. stavka 2. te na sve zahtjeve za članstvo u tim udruženjima ili organizacijama.

5. Do 18. siječnja 2016., države članice Komisiji daju informacije o zahtjevima koje namjeravaju zadržati i razlozima zbog kojih smatraju da su ti zahtjevi u skladu sa stavkom 3. Države članice, u roku od šest mjeseci nakon usvajanja mjere, osiguravaju informacije o zahtjevima koje su naknadno uvele te razlozima zbog kojih smatraju da su ti zahtjevi u skladu sa stavkom 3.

6. Do 18. siječnja 2016., i potom svake dvije godine, države članice također podnose izvješće Komisiji o zahtjevima koji su povučeni ili ublaženi.

7. Komisija prosjeđuje izvješća iz stavka 6. drugim državama članicama koje podnose svoje primjedbe u roku od šest mjeseci. U tom razdoblju od šest mjeseci Komisija se savjetuje sa zainteresiranim stranama, uključujući dotičnim profesijama.

8. Komisija na temelju informacija koje je dobila od država članica podnosi sažetak izvješća skupini koordinadora ustanovljenoj Odlukom Komisije 2007/172/EZ od 19. ožujka 2007. o osnivanju skupine koordinadora za priznavanje stručnih kvalifikacija (*), koja može podnijeti primjedbe.

9. U svjetlu primjedbi iz stavaka 7. i 8. Komisija do 18. siječnja 2017. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi svoje konačne zaključke kojima po potrebi prilaže prijedloge za daljnje inicijative.

GLAVA VI

OSTALE ODREDBE

Članak 60.

Izvješća

1. Počevši od 20. listopada 2007. godine, države članice će Komisiji, svake dvije godine, slati izvješća o primjeni sustava. Osim općenitih primjedbi, izvješće mora sadržavati statistički sažetak donesenih odluka i opis glavnih problema koji su proizašli iz primjene ove direktive.

Od 18. siječnja 2016. statistički sažetak donesenih odluka iz prvog podstavka sadržava podrobne informacije

o broju i vrsti odluka koje su donesene u skladu s ovom Direktivom, uključujući vrste odluka o djelomičnom pristupu koje donose nadležna tijela u skladu s člankom 4.f te opis glavnih problema do kojih dolazi prilikom primjene ove Direktive

2. Komisija do 18. siječnja 2019. i potom svakih pet godina objavljuje izvješće o provedbi ove Direktive.

U prvom takvom izvješću posebno se usredotočuje na nove elemente koji su uvedeni ovom Direktivom te posebno na sljedeće teme:

(a) funkcioniranje europske strukovne iskaznice;

(b) moderniziranje znanja, vještina i sposobnosti za profesije obuhvaćene poglavljem III. glave III., uključujući popis sposobnosti iz članka 31. stavka 7.;

(c) funkcioniranje zajedničkih okvira za osposobljavanje i zajedničkih testova osposobljenosti;

(d) rezultate posebnih programa usavršavanja iz rumunjskih zakona i drugih propisa za nositelje dokaza o formalnoj osposobljenosti iz članka 33.a, kao i za nositelje dokaza o formalnoj osposobljenosti na razini nakon srednje škole, s ciljem ocjene potreba revizije trenutačnih odredbi o uređenju stečenih prava primjenjivom na rumunjski dokaz o formalnoj osposobljenosti medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu.

Države članice osiguravaju sve potrebne informacije za pripremu tog izvješća.

Članak 61.

Klauzula o odstupanju

Ako, zbog primjene neke od odredbi ove direktive, država članica naiđe na velike poteškoće na određenom području, Komisija proučava te poteškoće u suradnji s dotičnom državom članicom.

Po potrebi Komisija donosi provedbeni akt kako bi dotičnoj državi članici dopustila odstupanje od relevantnih odredbi tijekom ograničenog razdoblja.

Članak 62.

Opoziv

Od 20. listopada 2007. godine, opozivaju se direktive 77/452/EEZ, 77/453/EEZ, 78/686/EEZ, 78/687/EEZ, 78/1026/EEZ, 78/1027/EEZ, 80/154/EEZ, 80/155/EEZ, 85/384/EEZ, 85/432/EEZ, 85/433/EEZ, 89/48/EEZ, 92/51/EEZ, 93/16/EEZ i 1999/42/EZ. Upućivanje na opozvane direktive smatra se upućivanjem na ovu direktivu, a opoziv neće imati utjecaja na akte usvojene na temelju tih direktiva.

Članak 63.

Transponiranje

Države članice će donijeti potrebne zakone i druge propise kako bi se uskladile s ovom direktivom najkasnije do 20. listopada 2007. godine. One će o tome odmah obavijestiti Komisiju.

Kad države članice budu donosile ove mjere, te će mjere prilikom njihove službene objave sadržavati uputu na ovu direktivu ili će se uz njih navesti takva uputa. Načine tog upućivanja odredit će države članice.

Članak 64.

Stupanje na snagu

Ova direktiva stupa na snagu 20 dana od objave u Službenom listu Europske unije.

Članak 65.
Adresati

Ova je direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu, 7. rujna 2005.

Za Europski parlament Predsjednik
J. BORRELL FONTELLES

Za Vijeće Predsjednik C. CLARK

Članak 3.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 18. siječnja 2016.
2. Sve države članice koje 17. siječnja 2014. osiguravaju pristup osposobljavanju za primalje za smjer I. u skladu s člankom 40. stavkom 2. Direktive 2005/36/EZ po završetku najmanje prvih deset godina općeg školskog obrazovanja, donose zakone i druge propise potrebne za ispunjavanje uvjeta za pristup osposobljavanju za primalje u skladu s člankom 40. stavkom 2. točkom (a) te direktive do 18. siječnja 2020.
3. Države članice Komisiji odmah dostavljaju tekst mjera iz stavaka 1. i 2.
4. Kada države članice donose mjere iz stavaka 1. i 2., te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.
5. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 4.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 5.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.
Sastavljeno u Strasbourgu 20. studenoga 2013.

